

UNIVERZITA TOMÁŠE BATI VE ZLÍNĚ
FAKULTA HUMANITNÍCH STUDIÍ
Institut mezioborových studií Brno

**Negativní vliv sociálních sítí na žáky 2. stupně
základní školy**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Vedoucí bakalářské práce:
Mgr. Olga Doňková

Vypracovala:
Jana Führerová

Brno 2012

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Negativní vliv sociálních sítí na žáky 2. stupně základní školy“ zpracovala samostatně a použila jsem literaturu uvedenou v seznamu použitých pramenů a literatury, který je součástí této bakalářské práce.

Elektronická a tištěná verze bakalářské práce jsou totožné.

V Brně dne 15. dubna 2012

.....
Podpis

Poděkování

Děkuji paní Mgr. Olze Doňkové za vstřícný přístup a velice užitečnou metodickou pomoc, kterou mi poskytla při zpracování mé bakalářské práce.

Také bych chtěla poděkovat své rodině a partnerovi za morální podporu a pomoc, kterou mi poskytli při zpracování mé bakalářské práce, a které si nesmírně vážím.

Jana Führerová

OBSAH

Úvod	2
I. Teoretická část	
1. Sociální síť	3
1.1 Zahraniční sociální síť	5
1.2 Sociální síť v ČR	7
2. Rizika spojená s užíváním sociálních sítí	10
2.1 Zdravotní rizika	11
2.2 Psychická rizika	12
2.3 Sociální rizika	15
2.4 Závislost na sociálních sítích	17
3. Opatření proti negativním vlivům sociálních sítí	19
3.1 Projekty bezpečného internetu	21
3.2 Zásady bezpečného užívání sociálních sítí	23
3.3 Efektivní využití volného času	24
II. Empirická část	
4. Vlastní výzkum	29
4.1 Cíl výzkumu a formulace výzkumných otázek	29
4.2 Výzkumný vzorek	30
4.3 Metoda výzkumu	31
4.4 Presentace výsledků	31
4.5 Diskuze	48
4.6 Závěr výzkumu	50
Závěr	52
Resumé	54
Anotace	55
Seznam použité literatury	56
Seznam obrázků a grafů	59
Seznam tabulek	60
Seznam příloh	61

Úvod

Tématem mé bakalářské práce je „Negativní vliv sociálních sítí na žáky 2. stupně základní školy“. Sociální sítě se v posledních letech stali fenoménem mladé generace. Neustále stoupá počet uživatelů internetové sítě a internet se stává nezbytnou součástí života lidí. Dospělí na sociálních sítích tráví spoustu času. Zajímalo mě, do jaké míry využívají sociální sítě žáci 2. stupně základní školy.

Sociální sítě poskytují svým uživatelům možnosti komunikace s přáteli, zábavnou formu her, navazování nových kontaktů, sdílet informace atd. Kromě zmíněných výhod, mají sociální sítě také negativní stránky např. zneužití osobních údajů, vydírání, člověk jimi tráví spoustu času na úkor jiných volnočasových aktivit. Nejvíce je těmito negativními vlivy ovlivněna mladší generace, jejichž užívání internetu v posledních letech stoupá stále víc. Dokonce i děti předškolního se již orientují v základech internetu. Někteří rodiče nechají děti trávit veškerý svůj volný čas sezením u počítače, což může vést jak ke zdravotním, tak sociálním a psychickým problémům např. závislosti. Aby k těmto problémům nedocházelo, je třeba dbát na prevenci. Rodiče by měli dbát na řádnou výchovu dětí a společně by měli dodržovat zásady o bezpečném užívání internetu.

Při zpracování teoretické části bakalářské práce jsem čerpala z odborných pramenů, časopisů a internetových zdrojů. Cílem teoretické části bylo podat základní informace o sociálních sítích, uvést nejvíce navštěvované sociální sítě v zahraničí a v ČR, což je uvedeno v první kapitole. V druhé kapitole je upozorněno na zdravotní, psychická a sociální rizika spjatá s užíváním sociálních sítí. Třetí kapitola je zaměřena na prevenci před závislostí na sociálních sítích, zejména na bezpečné užívání sociálních sítí a efektivní využití volného času.

V empirické části bakalářské práce byla použita technika sběru dat dotazník. Osloveni byli žáci 2. stupně základní školy. Cílem výzkumu bylo zjistit, jaké je zastoupení užívání sociálních sítí ve volnočasových aktivitách žáků druhého stupně, jak se liší míra užívání sociálních sítí u žáků 2. stupně dle pohlaví, jaká je motivace žáků k užívání sociálních sítí, jak se liší motivace k užívání sociálních sítí dle pohlaví žáků.

Bakalářská práce souvisí se sociální pedagogikou. Její teoretická část je zaměřena na rizika spojená s užíváním sociálních sítí, na prevenci a efektivní využití volného času. Těmito oblastmi se také zabývá sociální pedagogika.

I. TEORETICKÁ ČÁST

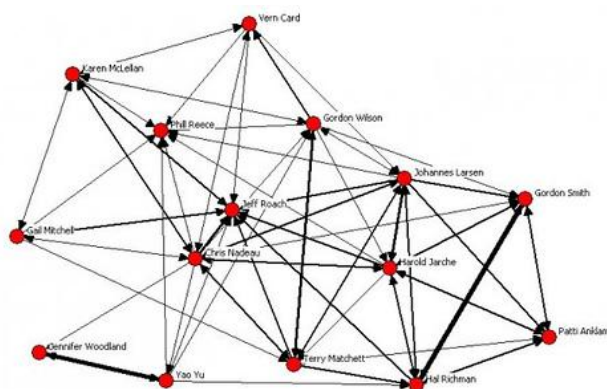
1. Sociální sítě

Co jsou to sociální sítě

S růstem uživatelů internetové sítě rostly i nároky na rozšíření komunikace mezi lidmi a vznikly tak sociální sítě, které se v posledních letech staly celosvětovým fenoménem, jež oslovuje více a více uživatelů. „Sociální síť je společenský prostor na internetu, který umožňuje uživatelům založit vlastní profil a komunikovat s ostatními uživateli.“¹

Jiráková a Köpplová považují sociální síť za médium, které je schopno vytvářet nové sociální vztahy tím, že slouží k propojení mnoha bodů s mnoha dalšími body a konstituují tak vztahovou a komunikační síť, přičemž všechny body, které do ní patří, se mohou dostat do role jak podavatelů, tak příjemců.² Touto vazbou nemusí být nutně přátelství či partnerství, ale klidně i společné názory, koníčky, sexuální vztahy nebo nenávisť (obr. 1).

Obr. 1 Grafické zobrazení sociální sítě³

Historie sociálních sítí

Za předchůdce moderních sociologů zabývajícím se tímto tématem je obvykle označován **Georg Simmel (1858-1918)**. Jde o německého esejistu, filozofa a sociologa, který žil a publikoval na přelomu 19. a 20. století. Napsal několik prací zabývajících se

¹ POSPÍŠIL, Jan., ZÁVODNÁ, Lucie, Sára. *Mediální výchova*. 1. vyd. Kralice na Hané: Computer Média, 2009, s. 81.

² JIRÁK, Jan., KÖPPLOVÁ, Barbara. *Média a společnost*. 1. vyd. Praha: Portál, 2003, s. 22-23.

³ [Http://owebu.blogger.cz/Internet/Socialni-site-1-dil](http://owebu.blogger.cz/Internet/Socialni-site-1-dil) [dostupné 8. 3. 2012].

socializací a ty i dnes obsahují spoustu zajímavých myšlenek, jež se dají aplikovat i na webové sociální sítě. Na jeho práci navázali **J. L. Moreno**, který započal se systematickou analýzou tohoto pojmu, Harvardská skupina sociologů vedená **Lloyd Warnerem** a **Elton Mayo**, jež blíže zkoumali vztahy v sítích.⁴

Termín sociálních sítí je znám již z roku 1954, kdy jej použil **J. A. Barnes**. První sociální sítě tvořily skupiny lidí, které používaly klasické e-maily pro podporu svých sociálních vztahů. Prvními uživateli sociální sítě se stali „vojáci“ v síti **Arpanet**. Byl to první krok ke stvoření internetu a současných sociálních internetových sítí. Dalším krokem bylo objevení **IRC** (Internet Relay Chat – chat přes internet), systému pro komunikaci v reálném čase. Duchovním otcem technologie **IRC** je finský student **Jarko Ojkarinnen**. V roce 1995 **Randy Conrad** vybudoval první sociální síť **Classmates.com**, která už tehdy měla dost společného se současnými sociálními sítěmi. Tyto webové stránky pomáhaly uživatelům hledat a udržovat vztahy mezi spolužáky, studenty a jinými známými.⁵

V roce 1999 byl založen **Blogger**, **LiveJournal**, který nabádal své uživatele, aby si blogy četli navzájem a kladl důraz na větší interakci mezi nimi. V roce 2002 vznikla první moderní sociální síť pod jménem **Friendster**, která stále funguje a má přes 90 milionů uživatelů. V následujícím roce byla založena sociální síť **LastFM**, zaměřená na posluchače hudby. Následovala **MySpace**, která se během tří let stala nejoblíbenější sociální sítí. Uživatelé si zde mohli upravovat grafiku svého profilu, přidávat fotky, ale i hudbu a videa. Rok 2004 byl na nové sociální sítě velmi bohatý. Mezi nejznámější patří velmi oblíbený nástroj pro sdílení fotografií **Flickr** a především první krůčky sítě, která se největší měrou podílela na současné mánii – **Facebook**, toho času určen pouze pro Harvard. V roce 2005 vznikl nejvýznamnější portál pro sdílení několikaminutových videí – **YouTube** a mikrolog **Twitter**. Další roky se vyznačovaly značným růstem oblíbenosti **Facebooku**.⁶

Pospíšil a Závodná klasifikují sociální sítě podle:⁷

- **Obsahu** – jednotlivě nebo v různých kombinacích video, fotografie, osobní údaje apod.

⁴ [Http://owebu.bloger.cz/Internet/Socialni-site-1-dil](http://owebu.bloger.cz/Internet/Socialni-site-1-dil) [dostupné 8. 3. 2012].

⁵ POSPÍŠIL, Jan., ZÁVODNÁ, Lucie, Sára. *Mediální výchova*. 1. vyd. Kralice na Hané: Computer Média, 2009, s. 82.

⁶ [Http://socialwebmark.blogspot.com/2011/09/historie-socialnich-siti.html](http://socialwebmark.blogspot.com/2011/09/historie-socialnich-siti.html) [dostupné 8. 3. 2012].

⁷ POSPÍŠIL, Jan., ZÁVODNÁ, Lucie, Sára. *Mediální výchova*. 1. vyd. Kralice na Hané: Computer Média, 2009, s. 82.

- **Způsobu vzniku** – vytváření přímo uživateli, vytváření s podílem uživatelů.
- **Způsobu propojení uživatelů a míry interaktivity** – off-line, individuální či kolektivní on-line přístup.
- **Způsobu přístupu** – volně, autorizace s registrací, pouze pro povolený okruh osob.
- **Použité technologie** – diskusní skupiny, různě propojené a odkazované blogy, prostředí pro sdílení obsahu, virtuální realita aj.

1.1 Zahraniční sociální sítě

Sociální sítě jsou využívány po celém světě, tedy i v České republice. Svým registrovaným členům umožňují vytvářet osobní či firemní profil, komunikovat spolu, sdílet informace, fotografie, videa, diskutovat o vybraných tématech. Za nejznámější sociální sítě můžeme považovat např. **Facebook**, **Twitter**, kterým se budeme v této kapitole věnovat. Některé země mají své sociální sítě. Sociální sítě jednotlivých zemí nejsou celosvětově rozšířené z důvodu jazykové bariéry.

Facebook

Facebook je nejrozšířenější sociální síť na světě. Lidé ho používají především ke komunikaci s přáteli, rodinou a navazování nových kontaktů. Pomocí Facebooku je možné sdílet informace, fotky, videa nebo plánovat akce. Facebook je překládám do více než 70 – ti jazyků.

Facebook založil v roce 2004 **Mark Zuckerberg**. Zpočátku byl Facebook určen pouze studentům při studiu na Harwardské univerzitě, později i studentům ostatních univerzit a v létě 2006 se otevřel všem.⁸

Infografika od **OnlineMBA** uvádí informace o uživateli Facebooku. Facebook používá 845 milionů aktivních uživatelů. 57 % uživatelů je ženského pohlaví a 43 % mužského pohlaví. 14 % uživatelů je ve věku 0-24 let, 18 % uživatelů ve věku 25-34 let, 22 % uživatelů ve věku 35-44 let a 46 % uživatelů ve věku 45 let a více.⁹

Na Facebooku si může uživatel přidávat své přátele do svého profilu,

⁸ POSPÍŠIL, Jan., ZÁVODNÁ, Lucie, Sára. *Mediální výchova*. 1. vyd. Kralice na Hané: Computer Média, 2009, s. 83.

⁹ [Http://www.portiscio.net/demografie-socialnich-siti](http://www.portiscio.net/demografie-socialnich-siti) [dostupné 28. 3. 2012].

komunikovat s nimi prostřednictvím chatu nebo zasílání zpráv. Uživatelé mohou mezi sebou sdílet fotografie a psát k nim komentáře. Tyto fotografie mohou být k dispozici všem uživatelům nebo např. jen přátelům, které má uživatel ve svém profilu. Facebook umožňuje blokování uživatelů. Dále je možné sdílet, videa, psát pozvánky na různé akce, obchodovat s věcmi, diskutovat o fórech, hrát hry apod.

Facebook je velmi oblíbenou sociální sítí mezi školskou mládeží. Je přístupný uživatelům starším 13 let. Tato hranice nebývá však mezi uživateli dodržována. Sama jsem se setkala s několika dětmi mladšími 13 let, které mají profil na Facebooku. Uživatelé mohou zadat jiný rok narození nebo jim mohou profil založit rodiče.

Facebook není jen prostor určený pro zábavu a komunikaci, je to také obrovský prostor, kde jsou koncentrovány milióny osobních dat, které mohou být zneužity. Facebook je velmi jednoduchým nástrojem k páčání kyberšikan. Stačí jen napsat nějakou urážku, okomentovat nějakou fotografii se zlým úmyslem nebo někomu založit účet s cílem poškodit ho.¹⁰

Twitter

Další rozšířenou sociální sítí je Twitter. V roce 2006 se Twitter objevil jako služba pro zaměstnance společnosti **Odeon**. Rok 2007 byl pro Twitter zlomový. Tvůrci umístili do haly, kde probíhal hudební festival, plazmové obrazovky určené pro streamování tweetů-příspěvků. Popularita Twitteru od toho roku jen roste. Je založen v San Franciscu, ale používají ho lidé téměř na celém světě. Twitter je informační sociální síť, která spojuje lidi s nejnovějšími informacemi.¹¹

Twitter je zcela jiná sociální síť než Facebook, který je založený na komunikaci, navazování kontaktů, sdílení fotografií, plánování akcí atd. Twitter umožňuje uživatelům vytvářet profily, na které mohou umísťovat zajímavé textové informace a odkazy na webové stránky. Twitter je založen na posílání krátkých textových zpráv tzv. tweetů. Textová zpráva může mít jen 140 znaků. Píší je většinou média, instituce, celebrity a ostatní. Každý návštěvník si může zvolit uživatele, které považuje za zajímavé např. celebrity, přátele. Twitter je možné používat v angličtině, francouzštině,

¹⁰VANĀKÁTOVÁ, Eva. *Kyberšikanovanie ako jedno z rizik elektronickej komunikácie*. Sociálna prevencia, 2010, číslo 1, s. 7.

¹¹BUREŠ, Lubomír. *Internetové sociální síť, pohled na jejich využívání především žáky ZŠ a s tím spojená případná rizika*. Diplomová práce. Brno, 2010, s. 19.

němčině, italštině, japonštině a španělštině.¹²

Je zajímavé, že Twitter využívá více uživatelů ve věku 0-24 let než Facebook. Srovnání uvedeno v infografice od **OnlineMBA**, která uvádí informace o uživatelích Twitteru. Twitter navštěvuje 127 milionů aktivních uživatelů, z toho 41 % jsou ženy a 59 % muži. Ve věku 0-24 let používá Twitter 19 % uživatelů, 23 % uživatelů ve věku 25-34 let, 25 % uživatelů ve věku 35-44 let a 33 % uživatelů ve věku 45 a více.¹³

Twitter je v České republice méně oblíbený než Facebook. Není možné ho používat v češtině.

Stejně jako ostatní sociální sítě, představuje určitá rizika např. odcizení identity, kdy útočník vystupuje jako oběť nebo šíření škodlivých informací. Na rozdíl od Facebooku je možné zjistit původce.

1.2 Sociální sítě v ČR

Zahraniční sociální sítě jsou celosvětovým fenoménem. Na světě však nejsou používány jen celosvětově známé sociální sítě. Některé země mají své sociální sítě. Čeští uživatelé mohou navštěvovat některé České sociální sítě. Mezi nejznámější patří **Lidé.cz**, **Spolužáci.cz**, **Libimseti.cz**. Sociální sítě jednotlivých zemí nejsou celosvětově rozšířené z důvodu jazykové bariéry.

Libimseti

Libimseti.cz je jeden z nejoblíbenějších komunitních portálů v České republice. Vznikl v roce 2002. Je zaměřen na seznamování se s ostatními uživateli, nabízí také chat, horoskopy a poslech internetového rádia se čtyřmi hudebními žánry apod. Je určen uživatelům starším 15 let.

V březnu 2012 uvádí komunitní server informace o uživatelích. Sociální síť Libimseti používá 1,2 milionu zaregistrovaných aktivních uživatelů. Denně navštěvuje server 200 000 unikátních návštěvníků. Největší zastoupení uživatelů je ve věku 15-35 let. 42 % lidí je ve věku 15-20 let, 43% lidí ve věku 21-35 let.¹⁴

Přihlášení do sociální sítě Libimseti je možné najít na adrese www.libimseti.cz.

¹² [Http://www.internetprovsechny.cz/socialni-sit-dobry-sluha-zly-pan/](http://www.internetprovsechny.cz/socialni-sit-dobry-sluha-zly-pan/) [dostupné 8. 3. 2012].

¹³ [Http://www.portiscio.net/demografie-socialnich-siti](http://www.portiscio.net/demografie-socialnich-siti) [dostupné 2. 3. 2012].

¹⁴ [Http://linkuj.libimseti.cz/](http://linkuj.libimseti.cz/) [dostupné 8. 3. 2012].

I bez registrace je na sociální síti umožněn náhled na profily jednotlivých uživatelů, kde nalezneme jejich fotografie, informace o uživatelích, příp. jejich zájmy a názory.

Lidé

Lidé je internetová sociální síť provozovaná firmou **Seznam.cz** jako sesterský projekt webů **Email.cz**, **Spolužáci.cz** apod., s nimiž má sjednocenou registraci uživatelů.

Vznikla v roce 1996, a v roce 2008 byla spuštěna nová verze portálu. Stejně jako Libimseti.cz je určena uživatelům starších 15 let a umožňuje seznamování, diskuze, chat, úpravu vlastního profilu, vkládání videonahrávek, fotografií, hraní her apod.

V březnu 2012 uvádí server Seznam.cz informace o sociální síti Lidé. Server Lidé je používán 1,7 miliony uživatelů, z toho 48 % tvoří ženy a 52 % muži. Sociální síť lidé navštěvují uživatelé od 10 let. Největší zastoupení tvoří uživatelé ve věku 15-24 let (26 %), uživatelé ve věku 25-34 let jsou zastoupeni 25 %, 21 % uživatelů je ve věku 34-44 let, 13 % uživatelů ve věku 45-54 let. Nejmenší zastoupení je uživateli ve věku 55-64 let (8 %), 10-14 let (5 %) a jen 3 % uživatelů ve věku 65 let a více.¹⁵

Portál Lidé.cz najdeme na adrese **www.lide.cz** nebo také můžeme odkaz Lidé.cz najít na serveru Seznam.cz. Je rozdělen do několika kategorií: seznamka, chat, profily, video, blogy a další.¹⁶

Spolužáci

Sociální síť **Spolužáci.cz** navštěvují bývalí žáci a absolventi škol. Společně s ostatními bývalými spolužáky mohou zavzpomínat na roky, strávené ve školních lavicích.

V březnu 2012 uvádí server Seznam.cz informace o uživatelích sociální sítě Spolužáci. Server Spolužáci je požíván měsíčně 2,1 miliony reálních uživatelů, z toho 55 % jsou ženy a 45 % uživatelů jsou mužského pohlaví. Ve věku 10-15 let navštěvuje Spolužáky 4 % uživatelů, ve věku 15-24 let 18% uživatelů, ve věku 25-34- let 24 % uživatelů, 27% uživatelů je ve věku 35-44 let, 17 % uživatelů ve věku 45-54 let,

¹⁵ [Http://1.im.cz/r2/onas/socio/cz/lide_cz/lide.cz.pdf?2010-01-27](http://1.im.cz/r2/onas/socio/cz/lide_cz/lide.cz.pdf?2010-01-27) [dostupné 30. 3. 2012].

¹⁶ [Http://onas.seznam.cz/cz/lide-cz.html](http://onas.seznam.cz/cz/lide-cz.html) [dostupné 8. 3. 2012].

8% uživatelů ve věku 55-64 let a pouze 2 % uživatelů ve věku 65 let a více.¹⁷

Služba je členěna dle jednotlivých tříd a uživatelům tak umožňuje nepřetržitý kontakt a výměnu informací.

Portál Spolužáci.cz nalezneme na adrese www.spoluzaci.cz. Pro neomezený pohyb na stránkách, musí být založen účet u společnosti Seznam.cz. Pokud účet nemáme založený, můžeme učinit přímo z hlavní stránky Spolužáci.cz. Založit si účet je možné kromě @seznam, také @email, @post a @spoluzaci.cz v okamžiku, kdy jako nepřihlášený návštěvník klikneme na vstup do třídy.

Kromě správy profilů spolužáků umožňuje i diskuzi, vkládání fotografií, různých dokumentů, videí a kontaktů.

V současné době si zakládají třídy na spolužácích i žáci, kteří nejsou absolventi školy, ale studují na ni. Žáci ve volném čase spolu diskutují, sdílejí spolu dokumenty, fotografie, plánují akce atd.

Stejně jako uživatelé zahraničních sociálních sítí, jsou uživatelé českých sociálních sítí vystaveni negativním rizikům, kterým je věnována následující kapitola.

¹⁷ [Http://onas.seznam.cz/cz/spoluzaci-cz.html](http://onas.seznam.cz/cz/spoluzaci-cz.html) [dostupné 30. 3. 2012].

2. Rizika spojená s užíváním sociálních sítí

Sociální sítě používá stále více lidí. Staly se nezbytnou součástí života lidí, zejména mladší generace. Mladí lidé každý den ve volných chvílích sledují, co nového se na sociálních sítích odehrálo a neuvědomují si rizika s tím spojená. Jedná se především o děti. Přesto i v současnosti existují lidé, kteří se mají před těmito sítěmi lidově řečeno „na pozoru“. Vedou je k tomu obavy z koncentrace citlivých osobních dat a spousty aplikací mající k nim přístup. Např. soukromé informace na sociální síti Facebook jsou dostupné nejen nejbližším přátelům.

Děti uvádějí na sociálních sítích své osobní údaje, e-mail, adresu, školu, osobní fotografie, navazují kontakty s cizími lidmi. Často nejsou informováni o všech rizicích spojených s užíváním sociálních sítí. Jejich rodiče někdy ani nevědí, že mají účet na sociálních sítích nebo e-mail. Rodiče nesledují čas trávený dětmi na sociálních sítích a nekontrolují stránky, které jejich dítě navštěvuje. Někteří naopak zase svým dětem účet na sociálních sítích zřídí. Tím vystavují své děti negativním vlivům sociálních sítí, jež mohou děti ohrozit. Jedním z rizik, které sociální sítě umožňují je anonymita. Stává se, že se lidé na sociálních sítích vydávají za někoho, kým ve skutečnosti nejsou.

Některé sociální sítě umožňují svým uživatelům nastavit různá zabezpečení jejich profilů, například Facebook umožňuje nastavit náhled na fotografie jen svým přátelům. Dále umožňuje nezobrazovat informace, které musí uživatel uvést při své registraci (datum a rok narození, e-mail atd.).

Rizika spojená s používáním internetových sociálních sítí, se zvyšují navštěvováním profilů přes mobilní telefon. Mnoho dětí je v dnešní době vybaveno mobilním telefonem umožňujícím připojení k internetu. Komunikace prostřednictvím internetu se uskutečňuje rychleji. Může se stát, že zveřejněná fotografie může být ihned dostupná lidem na celém světě.¹⁸

Nebezpečných jevů na internetu a sociálních sítí je velmi mnoho a jejich popis je velmi obsáhlý. My se následně zaměříme na ty nejčastější s velkým rizikem pro děti. Jsou to především zdravotní, psychická a sociální rizika a závislost na sociálních sítích. K závislosti často vede dlouhé trávení času na sociálních sítích.

¹⁸ [Http://www.euractiv.cz/bezpecnost-a-spravedlnost0/clanek/socialni-site-ohrozuj-mladez-rika-eu-007067](http://www.euractiv.cz/bezpecnost-a-spravedlnost0/clanek/socialni-site-ohrozuj-mladez-rika-eu-007067) [dostupné 14. 4. 2012].

2.1 Zdravotní rizika

Časté používání sociálních sítí je spojeno s dlouhým vysedáváním u počítače. Tato činnost může u dětí značně ovlivnit jejich zdravotní stav. Zdravotní problémy způsobené dlouhým trávením času na sociálních sítích, mohou být podobné těm, které uvádějí Nešpor a Csémy při hraní počítačových her: ¹⁹

Pohybový systém

Sedavý způsob života vede k vadnému držení těla, onemocnění pohybového systému, bolesti šíje, ramen, bederní páteře a zápěstí, zhoršení funkce krevního oběhu. Nešpor a Csémy uvádějí, že u 38,3 % českých dětí ve věku 11 až 15 let bylo zjištěno vadné držení těla. České děti se věnovaly tělesnému cvičení a sportu v průměru 4 hodiny týdně, kdežto sledování televize a hraní počítačových her jim zabralo v průměru 14 hodin týdně.

Obezita a jídelní návyky

Nedostatek pohybu a požívání jídla a jiných pochutin vede k obezitě a ke změně jídelních návyků.

Zrak

Dlouhé hodiny trávené u počítače zatěžují zrak. Způsobují napětí očí, únavu, podráždění, červenání, rozmazání a dvojité vidění. Časté bývají také bolesti hlavy způsobené očními problémy. Z hlediska očí je nejvýhodnější, když pohled směřuje mírně dolů. Nešpor a Csémy uvádějí zjištěné závažnější formy astigmatismu u dětí ve věku 7-9 let, které se více věnovaly užívání počítače.

Nedostatek spánku

Děti jsou ochotny trávit na sociálních sítích dlouhé hodiny např. do pozdních nočních hodin. Což vede k únavě a nepozornosti ve škole.

¹⁹ NEŠPOR, Karel, CSÉMY, Ladislav. *Zdravotní rizika počítačových her a videoher*. Česká a slovenská psychiatrie 2007; 103, číslo 5, s. 246-250.

2.2 Psychická rizika

Navštěvování sociálních sítí obnáší i psychická rizika, které uživatelé sociálních sítí podstupují. Opět jsou nejvíce ohroženy děti a mládež. Děti většinou vědí o rizicích, která jim na sociálních sítích hrozí. Některé děti se s těmito riziky již setkaly nebo setkávají.

Z hlediska psychické stránky můžou sociální sítě vést k:

Přetěžování organismu

Dle Mühlpachra je „vyhledávání nových informací na Internetu namáhavé a stresující. Při stresu se v mozku vyplavují tzv. excitační aminokyseliny, které způsobují zvýšené odumírání neuronů. Člověk se obtížněji soustřeďuje, klesá i jeho pozornost. U malých dětí hrozí vlivem excitačních aminokyselin poškození kůry CNS a tím i pokles intelektových schopností analogicky.“²⁰

Závislosti na sociálních sítích

Jedná se o nutkavou potřebu přihlašovat se na stránky sociálních sítí, kdykoli má-li uživatel k dispozici počítač. Časem ztrácí zájem o své okolí a veškerý volný čas tráví na sociálních sítích, dokonce má potřebu se přihlašovat i ve škole. K tomu dnes napomáhají i mobilní telefony s možností připojení k internetu. Podrobněji se závislosti na sociálních sítích budeme věnovat v poslední části této kapitoly.

Kyberšikaně

„Kyberšikana se odehrává bez přímého kontaktu v kyberprostoru (ve virtuálním světě), často mimo školu a to i v prostoru domova oběti. Kyberšikana využívá oproti tradiční nepřímé šikaně mnohem účinnější zbraně – internet a mobil. Tyto přednosti kyberšikany mají drtivé dopady (dovolují pronásledovat oběti kdykoli a kdekoli, zajišťují možnost rozsáhlého publika atd.“²¹

²⁰ MÜHLPACHR, Pavel. *Sociopatologie*. 1. vyd. Brno: Masarykova Univerzita, 2008, s. 95.

²¹ ROGERS, Vanesa. *Kyberšikana: pracovní materiály pro učitele a žáky i studenty* [Přel. Vágner, Ondřej.]. 1. vyd. Praha: Portál, 2011, s. 8-9.

Policie ČR uvádí na webových stránkách nejčastější projevy kyberšikany:²²

- Zasílání urážlivých a zastražujících zpráv nebo pomluv (e-mail, SMS, chat, ICQ, Skype).
- Pořizování zvukových záznamů, videí či fotografií, jejich upravování a následně zveřejňování s cílem poškodit vybranou.
- Vytváření internetových stránek, které urážejí, pomlouvají nebo ponižují konkrétní osob.
- Zneužívání cizího účtu (e-mailového, diskusního) - krádež identity.
- Provokování a napadání uživatelů v diskusních fórech.
- Odhalování cizích tajemství.
- Vydírání pomocí mobilního telefonu nebo internetu.
- Obtěžování a pronásledování voláním, psaním zpráv nebo prozváněním.

Kyberšikana ubližuje a může zaútočit velmi rychle a neočekávaně. Bylo zaznamenáno množství případů, kdy děti, dospívající nebo i mladí dospělí byli dohnáni k sebevraždě nebo násilnému činu. Kyberšikana může mít vážné dopady na emocionální stránku oběti, sebeúctu, sebehodnocení a pocit osobního bezpečí. Následkem jsou depresivní stavy, dlouhotrvající pocity deprese, bezmoci, sklíčenosti.²³

V rámci projektu E-Bezpečí byl v roce 2009, Centrem prevence rizikové virtuální komunikace PdF UP realizován výzkum zaměřený na výskyt kyberšikany, kybergoomingu, sextingu a dalších nebezpečných jevů se kterými se setkávají uživatelé internetu. Celkem bylo do výzkumu zapojeno 1923 respondentů z celé České republiky.²⁴

Z výzkumu vyplynulo, že téměř polovina českých žáků je vystavena kyberšikaně (46,8 %, graf č. 1). Děti se nejčastěji setkávají s projevy kyberšikany jako jsou např. nadávky, urážky, ponižování v rámci SMS zpráv, e-mailu, chatu (15,8 %), často řeší napadení svého elektronického účtu (13,5 %) nebo výhrůžky a zastrašování (8,9 %).²⁵

Výsledky výzkumu provedeného v rámci projektu E-bezpečí dále ukázaly, že se děti při řešení problémů s kyberšikanou velmi málo spoléhají na pomoc rodičů. Rodičům by se s kyberšikanou svěřila necelá ¼ respondentů (22,9%). Velké množství

²² [Http://www.policie.cz/clanek/vite-co-je-kybersikana.aspx](http://www.policie.cz/clanek/vite-co-je-kybersikana.aspx) [dostupné 15. 3. 2012].

²³ [Http://www.e-bezpeci.cz/index.php/temata/dali-rizika/355-zdravotni-a-psychicke-nasledky-kyberikany-mez-dtmi-a-dospivajici-mladei](http://www.e-bezpeci.cz/index.php/temata/dali-rizika/355-zdravotni-a-psychicke-nasledky-kyberikany-mez-dtmi-a-dospivajici-mladei) [dostupné 15. 3. 2012].

²⁴ [Http://prvok.upol.cz/index.php/vyzkum](http://prvok.upol.cz/index.php/vyzkum) [dostupné 31. 3. 2012].

²⁵ [Http://prvok.upol.cz/index.php/vyzkum](http://prvok.upol.cz/index.php/vyzkum) [dostupné 31. 3. 2012].

útočníků souvisí s tím, že si každé třetí dítě kyberšikanu vyzkoušelo (27,8 %). 2,3 % dětí se zapojilo do provokování učitele a následného natočení vyhocené situace.²⁶

Graf č. 1 Zkušenost žáka s kyberšikanou²⁷

Dalším nebezpečím, se kterým se neopatrný a velmi důvěřivý jedinec v prostředí sociální sítě může setkat, je kybergrooming.

Kybergrooming

Kybergrooming označuje jednání osoby, která se snaží zmanipulovat vyhlédnutou oběť (nejčastěji pomocí chatu, SMS zpráv, ICQ a Skypu) a donutit ji k osobní schůzce. Výsledkem schůzky může být sexuální zneužití oběti, fyzické mučení, nucení k terorismu apod.

Kybergrooming má několik etap:²⁸

1. Vzbuzení důvěry a snaha izolovat oběť od okolí.
2. Podplácení dárky či různými službami, budování kamarádského vztahu.
3. Vyvolání emoční závislosti oběti na osobě útočníka.
4. Osobní setkání.
5. Sexuální obtěžování, zneužití dítěte.

²⁶ [Http://prvok.upol.cz/index.php/vyzkum](http://prvok.upol.cz/index.php/vyzkum) [dostupné 31. 3. 2012].

²⁷ [Http://prvok.upol.cz/index.php/vyzkum/34-nktere-z-vysledk-vyzkumu-zameneho-na-nebezpenekomunikani-jevy-v-prosted-i-internetu](http://prvok.upol.cz/index.php/vyzkum/34-nktere-z-vysledk-vyzkumu-zameneho-na-nebezpenekomunikani-jevy-v-prosted-i-internetu) [dostupné 31. 3. 2012].

²⁸ [Http://www.policie.cz/clanek/vite-co-je-kybersikana.aspx](http://www.policie.cz/clanek/vite-co-je-kybersikana.aspx) [dostupné 15. 3. 2012].

V posledních letech se také objevuje stále více případů kybergroomingu, ke kterým došlo na některé ze sociálních sítí (Facebook, MySpace, Twitter apod.). Díky propracovanému systému virtuálních sociálních vazeb poskytují ideální podmínky pro jeho realizaci.

Dle Kopeckého patří mezi nejčastější oběti: ²⁹

- Děti s nízkou sebeúctou nebo nedostatkem sebedůvěry - lze je snadněji citově či fyzicky izolovat.
- Děti s emocionálními problémy, oběti v nouzi - často hledají náhradu za své rodiče.
- Děti naivní a přehnaně důvěřivé - jsou ochotnější zapojit se do online konverzace s neznámými lidmi, obtížněji rozpoznávají rizikovou komunikaci.
- Adolescenti/teenageři - zajímá je lidská sexualita, jsou ochotni o ní hovořit.

Podle výzkumných šetření realizovaných v USA (2006) bylo každé páté dítě (10-17 let) navštěvující pravidelně online chat, kontaktováno kybergroomerem. Pouze 25 % dětí oznámilo kontaktování kybergroomerem rodičům nebo učitelům.³⁰

V České republice jsou dokumentovány případy, kdy kybergroomer kontaktoval děti prostřednictvím internetových seznamek a nabízel jim peníze či různé dary. Následně došlo k sexuálnímu styku.³¹

„Kyberútočníci tvoří heterogenní skupinu, ve které nalezneme jak uživatele s nízkým tak i vysokým sociálním statutem (právníky, učitele, policisty). V řadě případů oběť pachatele zná a je na něm závislá, často bývá útočníkem také známý rodiny oběti.“³²

2.3 Sociální rizika

U dětí sedících dlouhé hodiny na sociálních sítích se velmi často vyskytují problémy v oblasti komunikace, omezují své zájmy a koníčky, dochází k problémům v mezilidských vztazích a ve škole.

²⁹ KOPECKÝ, Kamil. KREJČÍ, Veronika. *Rizika internetové komunikace*. 1. vyd. Olomouc: Net University, 2010, s. 14.

³⁰ [Http://www.e-bezpeci.cz/index.php/temata/kybergrooming/125-42](http://www.e-bezpeci.cz/index.php/temata/kybergrooming/125-42) [dostupné 31. 3. 2012].

³¹ [Http://www.e-bezpeci.cz/index.php/temata/kybergrooming/125-42](http://www.e-bezpeci.cz/index.php/temata/kybergrooming/125-42) [dostupné 31. 3. 2012].

³² KOPECKÝ, Kamil. *Kybergrooming - nebezpečí kyberprostoru*. (Studie). Olomouc: Net University, 2010, s. 4.

Komunikace

Dle Mühlpachera mnoho lidí nahrazuje osobní komunikaci komunikováním prostřednictvím počítače. Snižují se tak jejich výrazové prostředky. Což je nebezpečné zejména u dětí, které se v určitém věku učí komunikovat s vnějším světem.³³

„Využívání internetu má dopady na kvalitu řeči a myšlení (ochuzování a zužování slovní zásoby, zpragmatictění projevu, anglikanismy, roztěkanost, úsečnost atd.) dopadá na životní styl.“³⁴ „Internetem se šíří deformování pravopisu.“³⁵

Další rizika jsou stejná, jako uvádějí Nešpor a Csémy při hraní počítačových her:³⁶

Zájmy, hobby

Děti, které tráví hodně času na sociálních sítích, začínají postupně omezovat koníčky, zájmy, přestávají navštěvovat zájmové kroužky.

Mezilidské vztahy

Nastávají tak problémy v mezilidských vztazích. Děti nevědí jak navazovat kontakty, bojí se seznamovat s novými lidmi, což může vést k samotě a izolaci. Postupně se izolují od přátel, rodiny a spolužáků. Přes internet je pro ně seznamování mnohem jednodušší.

Škola

V důsledku používání internetu do pozdních nočních hodin, dochází u dětí ke zhoršení prospěchu. Děti nejsou vyspané a nesoustředí se ve vyučování. Často zaspí a zameškají hodiny.

Sociální problémy patří současně mezi znaky závislosti na sociálních sítích, kterými se zabýváme v následující podkapitole.

³³ MÜHLPACHR, Pavel. *Sociopatologie*. 1. vyd. Brno: Masarykova Univerzita, 2008, s. 95.

³⁴ VYBÍRAL, Zdeněk. *Psychologie komunikace*. 1. vyd. Praha: Portál, 2005, s. 271.

³⁵ VYBÍRAL, Zdeněk. *Psychologie komunikace*. 1. vyd. Praha: Portál, 2005, s. 281

³⁶ NEŠPOR, Karel, CSÉMY, Ladislav. *Zdravotní rizika počítačových her a videoher*. Česká a slovenská psychiatrie 2007; 103, číslo 5, s. 246-250.

2.4 Závislost na sociálních sítích

Velmi časté navštěvování sociálních sítí, může vést k návykovému chování neboli, závislosti na sociálních sítích. Za znaky a projevy závislosti na sociálních sítích můžeme považovat znaky a projevy závislosti na internetu, která patří v poslední době mezi nové formy závislostního chování.

*„Určení toho, co znamená být závislý na internetu a jakým způsobem se „závislý“ odlišuje od „běžného uživatele“ internetu, však není jednoduché. Různé studie považují za nadužívání internetu rozmezí 5-25 hodin týdně a neshodují se ani v názoru, co znamená normální používání internetu“.*³⁷

*Závislost na internetu je závislostí primárně psychickou, nikoli fyzickou. Týká se nejčastěji věkové kategorie lidí mezi dvaceti a pětácti lety. U závislosti na internetu, je přítomna ztráta sebeovládání, touha po druhu chování, které směřuje k takovému prožívání, které dotyčný vnímá jako příjemné. Tato charakteristika je průvodním znakem všech nedrogových závislostí.*³⁸

Odborníci rozlišují 3 základní typy závislosti na internetu:³⁹

1. Závislost na online hrách

Nejčastěji se jedná o tzv. multiplayer RPG online hry (hry na hrdiny pro více hráčů). Tyto hry umožňují tisícům hráčům na celé planetě sejít se ve stejný čas na stejném místě ve virtuálním fantazijním světě.

2. Závislost na online komunikaci

Do této kategorie spadají uživatelé internetu, kteří tráví většinu času online komunikací, ať už se skutečnými, či pouze s internetovými přáteli (e-mail, chat, ICQ, Skype, Facebook, Twitter a Lidé).

3. Závislost na stránkách s pornografickým obsahem

Patří sem soustavní návštěvníci webových stránek s pornografickým obsahem.

³⁷ ŠMAHEL, David. *Psychologie a internet: Děti dospělými, dospělí dětmi*. 1. vyd. Praha: Triton, 2003, s. 141.

³⁸ MÜHLPACHR, Pavel. *Sociopatologie*. 1. vyd. Brno: Masarykova Univerzita, 2008, s. 95.

³⁹ [Http://poradna.adiktologie.cz/article/zavislost-na-internetu/jak-se-zavislost-na-internetu-definuje/](http://poradna.adiktologie.cz/article/zavislost-na-internetu/jak-se-zavislost-na-internetu-definuje/) [dostupné 15. 3. 2012].

Dle Hapkové má patologický vztah k internetu a počítačům analogii v šesti základních znacích, prostřednictvím, kterých vymezujeme závislost:⁴⁰

1. silná touha nebo nutkání,
2. problémy se sebeovládáním,
3. odvykací stav,
4. vzrůst tolerance,
5. zanedbávání zájmů a koníčků,
6. pokračování i přes škodlivé následky.

Soukup na konferenci o prevenci internetové kriminality představil výsledky rozsáhlého mezinárodního výzkumu o přístupu dětí k internetu. Mladí ve věku mezi 12 -18 lety totiž tráví na internetu průměrně 2 hodiny denně, třetina z nich až 3 hodiny a pětina 5 hodin. Tyto děti začínají zanedbávat svůj osobní život. Soukup také varoval před nastupující závislostí dětí na internetu. Mezi dětmi v kategorii 12 až 15 let je prý už nyní 8 % na internetu závislých a dalších 8 procent je touto závislostí ohroženo. „*Odstrašujícím příkladem tak může podle Soukupa být student střední školy, který život na síti končí pravidelně kolem druhé hodiny v noci, zatímco jeho nic netušící rodiče spí ve vedlejším pokoji. "Na dotaz, jak to řeší ve škole, uvedl, že sedí v poslední lavici, takže převážně spí," dodal Soukup.*“⁴¹

Míru své závislosti na internetu je možné zjistit prostřednictvím dotazníku závislosti na internetu (příloha č. 1). Odpoví-li člověk více než 3x ano, pak by se měl pravděpodobně nad sebou a svým vztahem k internetu pořádně zamyslet. Odpoví-li více než 7x ano, měl by možná uvažovat o návštěvě psychologa.⁴² Tento test můžeme aplikovat i pro sociální sítě.

⁴⁰ HAPKOVÁ, Ingrid. *Vybrané aspekty tzv. komunikačních závislostí a ich prevencia*. Sociálna prevencia, 2010, číslo 1, s. 23.

⁴¹ http://zpravy.idnes.cz/co-dela-dite-na-internetu-ceske-rodice-to-prilis-nezajima-nemaji-ani-obavy-1q7-domaci.aspx?c=A100617_134212_krimi_js [dostupné 15. 3. 2012].

⁴² ŠMAHEL, David. *Psychologie a internet: Děti dospělými, dospělí dětmi*. 1. vyd. Praha: Triton, 2003, s. 144-145.

3. Opatření proti negativním vlivům sociálních sítí

V dnešní době má většina dětí přístup na internet doma nebo ve škole. Navštěvují, různé internetové stránky, například sociální sítě, nebo hrají počítačové hry a to mnohdy bez vědomí rodičů. Spousta dětí a rodičů si neuvědomují, že mohou být zneužity jejich emailové adresy, fotografie, telefon a další informace, které uvádějí na sociálních sítích. Je důležité, aby děti byly na sociálních sítích opatrné. Je nutné, aby je rodiče a učitelé seznámili s možnými riziky. Proto je velmi důležitá prevence.

Prevence sociálních deviací

Prevenčí sociálních deviací máme na mysli prevenci kriminality, násilí, alkoholismu, drogové závislosti a dalších společensky nežádoucích jevů.

„Jedná se o iniciativy, aktivity a strategie, které vedou k zamezení vzniku samotného jevu nebo zmírnění negativních následků (následky mohou zahrnovat jak zdravotní poškození, tak i právní, sociální a další důsledky pro sociálně deviantní jedince) nebo jestliže jev nastal, pak aby se opakoval a jestliže se opakuje, pak aby měl alespoň změněnou intenzitu či formu.“⁴³

Emmerová uvádí členění prevence:⁴⁴

Primární prevence (univerzální, generální)

Primární prevence se týká předcházení sociálněpatologických jevů. Realizátory primární prevence jsou rodina, škola, mimoškolské zařízení a masmédiá. Těžiště primární prevence spočívá v ovlivňování výchovy, ve vzdělávání, volnočasových aktivitách, poradenství a práci s hodnotami dětí a mládeže.

Sekundární prevence (selektivní, adresná)

Sekundární prevence je zaměřená na ohrožené skupiny obyvatelstva. Cílem sekundární prevence je vrátit jedince do původního stavu a systematicky ho kontrolovat

⁴³ KRAUS, Blahoslav., SÝKORA, Petr. *Sociální pedagogika I*. Brno: Institut mezioborových studií, 2009. s. 56.

⁴⁴ EMMEROVÁ, Ingrid. *Prevencai sociálnopatologických javov v školskom prostredí*. 1. vyd. Banská Bystrica, Univerzita Mateja Bela, Bratia Sabovci, 2009, s. 65-66.

kvůli opakovanému selhání. Realizace sekundární prevence patří do působnosti psychologických, zdravotnických, sociálních a edukačních institucí.

Terciární prevence (indikovaná)

Terciární prevence představuje činnost zaměřenou na předcházení recidiv nežádoucího chování. Terciární prevence je součástí dlouhodobého resocializačního procesu a uskutečňuje se na profesionální úrovni, prostřednictvím odborných pracovníků resocializačních zařízení.

Kraus a Sýkora navíc uvádějí rozdělení prevence do určitých kategorií, které bývá zpravidla uváděno jako struktura prevence. Vycházejí z informací Ministerstva vnitra České republiky (MVČR).⁴⁵

Struktura prevence dle MVČR⁴⁶

Sociální prevence

Sociální prevence obnáší aktivity ovlivňující socializace a sociální integraci a aktivity zaměřené na změnu nepříznivých společenských a ekonomických podmínek, které jsou považovány za příčiny trestné činnosti.

Situační prevence

Situační prevence se snaží prostřednictvím režimové, fyzické a technické ochrany minimalizovat kriminogenní podmínky. Situační prevence je velmi úspěšná. Kromě správné volby opatření, je podmíněna finančními a personálními prostředky. Zodpovědnost za opatření situační prevence nesou občané, obce, Ministerstvo vnitra a Policie ČR.

Prevence viktinnosti a pomoc obětem trestných činů

Prevence viktinnosti je zaměřena na skupinové, individuální, zdravotní, psychologické, právní poradenství a propagaci ochrany před trestnou činností. Užívá metody sociální a situační prevence.

⁴⁵ KRAUS, Blahoslav., SÝKORA, Petr. *Sociální pedagogika I*. Brno: Institut mezioborových studií, 2009. s. 57-58.

⁴⁶ <http://www.mvcr.cz/clanek/prevence-519728.aspx?q=Y2hudW09Ng%3d%3d> [dostupné 15. 3. 2012].

3.1 Projekty bezpečného internetu

„Internet je dynamické médium a prozatím není v silách ani správců serverů, ani bezpečnostních služeb monitorovat veškeré pohyby dat. Na internetu je relativně jednoduché přestoupit zákon, protože vše se dá udělat „z tepla domova“.“⁴⁷

Bezpečí na internetu se týká se každého, kdo usedá k počítači, bez rozdílu věku, pohlaví či znalostí. Nejzranitelnější jsou právě děti.

Proto, je důležitá prevence toho jak se nestát obětí trestného činu. V České republice se jí zabývají některé organizace a projekty se kterými se v této části kapitoly seznámíme.

Národní centrum bezpečnějšího internetu (NCBI)⁴⁸

Je neziskové sdružení, založené v roce 2006 jako Online Safety Institute. V lednu 2011 bylo sdružení přejmenováno na NCBI.

Cílem NCBI je předcházet sociálním rizikům spojeným s používáním internetu a snaha o bezpečné užívání internetu. Je členem celoevropské sítě národních osvětových center bezpečnějšího internetu **INSAFE** a spolupracuje s mezinárodní sítí horkých linek **INHOPE**.

Nejdůležitějším projektem NCBI je Saferinternet. Pořádá vzdělávání dětí v souvislosti s bezpečným užíváním internetu. Své služby nabízí školám, žákům a rodičům.

Za podpory lektorského týmu složeného z psychologů, pedagogů a sociálních pracovníků realizuje konference, semináře, přednášky a školení.

E-Bezpečí⁴⁹

Projekt E-Bezpečí se snaží objevovat nebezpečné komunikační praktiky při elektronické komunikaci. Získané informace zveřejňuje na internetovém portále přístupném učitelům a studentům.

Úkolem je poskytnout učitelům i studentům potřebné informace k rozvoji informační a mediální gramotnosti dětí. Tím předejít patologickým jevům vyskytujícím se v oblasti využívání internetu.

⁴⁷ RYBKA, Michal., MALÝ, Ondřej. *Jak komunikovat elektronicky*. 1. vyd. Praha: Grada, 2002, s. 32.

⁴⁸ [Http://www.saferinternet.cz/o-nas](http://www.saferinternet.cz/o-nas) [dostupné 15. 3. 2012].

⁴⁹ [Http://cms.e-bezpeci.cz/content/view/15/60/lang,czech/](http://cms.e-bezpeci.cz/content/view/15/60/lang,czech/) [dostupné 15. 3. 2012].

Bílý kruh bezpečí (BKB)⁵⁰

„Přímá pomoc obětem, svědkům a pozůstalým po obětech kriminality (1991 – 2012).“

Bílý kruh bezpečí poskytuje obětem a svědkům trestného činu sociální poradenství, telefonickou krizovou pomoc a služby informačního centra.

Pomoc v Bílém kruhu bezpečí poskytují kvalifikovaní odborníci (právníci, psychologové, sociální pracovníci, lékaři).

Bílý kruh bezpečí je školicím střediskem zaměřeným na zlepšování výkonu spravedlnosti. Zejména pro skupiny policistů, soudců, státních zástupců, soudních znalců, advokátů, sociálních pracovníků, zdravotníků, studentů VŠ. Vydává Zpravodaj BKB distribuovaný do knihoven, médií a do obou komor Parlamentu ČR.

Projekt Internet Hotline⁵¹

První česká internetová horká linka, kterou od roku 2007 provozuje Nadace Naše dítě ve spolupráci s Policií ČR. Nadace Naše dítě a její Internet Hotline se oficiálně připojily k mezinárodnímu boji proti internetové kriminalitě a dětské pornografii.

Cílem Internet Hotline je získávání informací o webových stránkách s dětskou pornografií, o nabídkách dětské prostituce a další internetové kriminalitě. Získané informace předává Policii ČR a zajišťuje blokování nelegálních obsahů.

Veřejnost může stránky s nebezpečným a podezřelým obsahem, hlásit prostřednictvím formuláře na webových stránkách **www.internethotline.cz** nebo adresy **oznamte@internethotline.cz** kontaktovat odborníky Internet Hotline.

Seznam se bezpečně⁵²

Projekt vznikl na popud produktového manažera internetového portálu Seznam.cz. Jedná se o film určený dětem, rodičům a pedagogům, jehož cílem je upozornit na možné hrozby a nebezpečí, která dětem hrozí.

Na základě akreditaci od Ministerstva školství byl film distribuován do všech základních škol.

⁵⁰ [Http://www.bkb.cz/](http://www.bkb.cz/) [dostupné 15. 3. 2012].

⁵¹ [Http://www.internethotline.cz/projekt-internet-hotline.htm](http://www.internethotline.cz/projekt-internet-hotline.htm) [dostupné 15. 3. 2012].

⁵² [Http://www.seznamsebezpecne.cz/o-projektu](http://www.seznamsebezpecne.cz/o-projektu) [dostupné 15. 3. 2012].

3.2 Zásady bezpečného užívání sociálních sítí

Kromě prevence je také důležité dodržovat určité zásady užívání sociálních sítí. Tyto zásady by měli dodržovat jak děti, tak rodiče. Rodiče by měli své děti před tím, než je pustí na internet, seznámit s možnými riziky. Vzdělávání dětí o bezpečném a odpovědném chování na internetu je velmi důležité. Z výzkumu, který začátkem roku 2009 pro Nadaci Naše dítě realizovala společnost TNSAISA s.r.o., vyplývá, že řada dětí a rodičů dodržují zásady o bezpečném chování na internetu. Výzkumu se zúčastnilo 319 rodin s dětmi z celé ČR ve věku 10-15 let.⁵³

Z výzkumu vyplynulo, že až 51 % dětí ve věku 10-15 let má počítač s internetem umístěný v dětském pokoji. Na internetu tráví průměrně 1,5 hodiny denně v pracovních dnech a až 2,5 hodiny denně o víkendu. Okolo 70 % dětí na internetu navštěvuje diskusní skupiny.

37 % dětí ve věku 14-15 let komunikuje na internetu s cizími lidmi. 35 % z těchto dětí nemá rodiči stanovená pravidla používání počítače. 45 % dětí posílá svoje fotky a na internetu sdílí svá videa. 17 % rodičů nekontroluje, co jejich děti na internetu dělají. Jen 8 % rodičů využívá programy pro omezení přístupu dětí k nevhodným stránkám.⁵⁴

Nešpor uvádí několik tipů, jak by měli rodiče své děti na internetu chránit.⁵⁵

Tipy, jak mohou rodiče své děti na webu chránit:

- Rodiče by měli stanovit dobu, její délku a náplň, po kterou může být dítě u počítače
- Malé děti by se neměly zapojovat do internetových diskusí. To je spojeno s rizikem sexuálního nebo jiného zneužití.
- Dítě by se nemělo scházet s neznámými lidmi, které poznalo prostřednictvím Internetu.
- Rodiče by měli hovořit s dítětem o riziku práce s internetem a sociálními sítěmi.
- Počítač by měl být na místě, kde na něj rodiče vidí. Sníží se tím riziko nevhodného používání počítače (pornografie, násilné hry) a dospělí budou mít lepší přehled o množství času, který takto dítě tráví.

⁵³ [Http://www.internethotline.cz/data/cj_letak_Internet_Hotline.pdf](http://www.internethotline.cz/data/cj_letak_Internet_Hotline.pdf) [dostupné 27. 3. 2012].

⁵⁴ [Http://www.internethotline.cz/data/cj_letak_Internet_Hotline.pdf](http://www.internethotline.cz/data/cj_letak_Internet_Hotline.pdf) [dostupné 27. 3. 2012].

⁵⁵ NEŠPOR, Karel. *Jak přežít počítač*. 1. vyd. Kralice na Hané: Computer Média, 2011, s. 55-61.

- Dítě by také mělo vědět, že zákony platí i ve vztahu k internetu. Posílání ilegálního materiálu nebo porušování autorských práv může způsobit problémy dětem i rodičům.

Projekt **Seznam se bezpečně** uvádí na svých internetových stránkách desatero bezpečného internetu. Osm rad tohoto desatera mohou děti využít při navštěvování sociálních sítí.⁵⁶

Rady pro děti:

- Nikomu nedávat adresu ani telefon.
- Neposílat nikomu, koho neznají, svou fotografii a už vůbec ne intimní.
- Nesdělovat hesla k e-mailu ani blízkému kamarádovi.
- Neodpovídat na neslušné, hrubé nebo vulgární maily a vzkazy.
- Nedomlouvat si schůzku na internetu, aniž by o tom řekl někomu jinému.
- Pokud narazí na obrázek, video nebo e-mail, který dítě šokuje, opustit webovou stránku.
- Svěřit se dospělému, pokud dítě stránky uvedou do rozpaků nebo vyděsí.
- Nebavit se, když se s někým nechtějí bavit.

3.3 Efektivní využití volného času

Před negativními vlivy sociálních sítí a obecně internetu je možné děti chránit organizováním volného času. Při efektivním trávení volného času se děti nedopouští deviantního chování např. experimentování s drogami, vandalismu, krádeží, šikany atd.

Pojem volný čas je definován několika způsoby a autory. V této kapitole uvádím jednu z nich.

Dle Hofbauera je volný čas *„činnost, do níž člověk vstupuje s očekáváním, účastní se jí na základě svého svobodného rozhodnutí, která mu přináší příjemné zážitky a uspokojení.“*⁵⁷

⁵⁶ [Http://www.seznamsebezpecne.cz/desatero-bezpecneho-internetu](http://www.seznamsebezpecne.cz/desatero-bezpecneho-internetu) [dostupné 15. 3. 2012].

⁵⁷ HOFBAUER, Břetislav. *Děti, mládež a volný čas*. 1. vyd. Praha: Portál, 2004, s. 13.

Hofbauer dále uvádí hlavní funkce volného času, kterými jsou:⁵⁸

Odpočinek - regenerace pracovní síly.

Zábava - regenerace duševních sil.

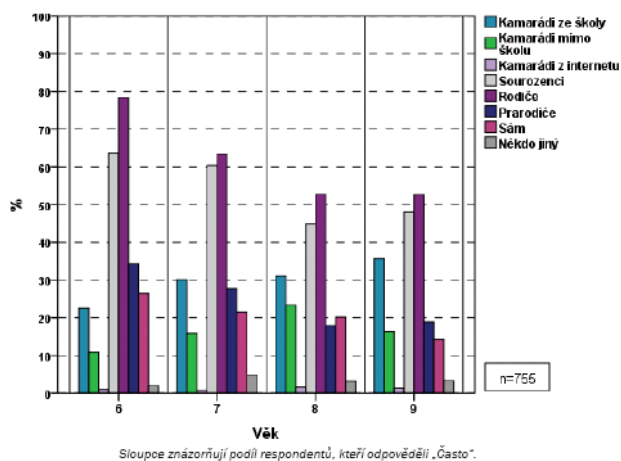
Rozvoj osobnosti - spoluúčast na vytváření kultury.

Dle Pávkové hraje ve volném čase dítěte velkou roli rodina. Rodiče jsou pro své děti prvními vzory. Děti od svých rodičů přebírají a napodobují jejich životní styl.⁵⁹

Kraus uvádí, že se na životním stylu rodin výrazně podepisuje pracovní vytížení rodičů. Rodiče mají málo času na své děti. Tento čas dětem kompenzují vyšším kapesným a dárky. Což se může projevit na hodnotovém systému dětí a může přispět i k jejich deviantnímu chování.⁶⁰

V rámci výzkumu prováděného v roce 2009 Národním institutem dětí a mládeže ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, bylo zjištěno, že na míru trávení volného času rodičů s dětmi má vliv: věk dětí, vzdělání rodičů a socioekonomický status rodiny. Volný čas s rodiči tráví více dětí mladších (6-9 let, graf č. 2).⁶¹

Graf č. 2 S kým tráví volný čas ve všední den, děti 6-9 let⁶²

⁵⁸ HOFBAUER, Břetislav. *Děti, mládež a volný čas*. 1. vyd. Praha: Portál, 2004, s. 14.

⁵⁹ PÁVKOVÁ, Jiřina, a kol. *Pedagogika volného času: teorie, praxe a perspektivy mimoškolní výchovy a zařízení volného času*. 1. vyd. Praha: Portál, 1999, s. 29.

⁶⁰ KRAUS, Blahoslav. *Základy sociální pedagogiky*. 1. vyd. Praha: Portál, 2008, s. 85.

⁶¹ Výzkumný projekt byl zaměřen na zjišťování hodnotových orientací u dětí ve věku 6-15 let. Setření bylo rozděleno na 5 tematických okruhů: rodina, škola, volný čas, média a hodnoty a životní postoje dětí. Formou strukturovaného dotazníku bylo dotazováno 2238 respondentů ve věku 6-15let. Závěrečná zpráva byla dokončena v červnu 2011, dostupná online: <http://userfiles.nidm.cz/file/KPZ/KA1-vyzkumy/zz-hodnotove-orientace-deti-ve-veku-6-15let.pdf> [dostupné 27. 3. 2012].

⁶² [Http://userfiles.nidm.cz/file/KPZ/KA1-vyzkumy/zz-hodnotove-orientace-deti-ve-veku-6-15let.pdf](http://userfiles.nidm.cz/file/KPZ/KA1-vyzkumy/zz-hodnotove-orientace-deti-ve-veku-6-15let.pdf) [dostupné 27. 3. 2012].

Děti ve věku 10-15 let rozhodují o svém volném čase spíše samy. Mezi činnosti, které děti s rodiči běžně provozují, patří společné stravování, povídání si, hraní společenských her a společné učení. Čím je rodina lépe socioekonomicky situovaná nebo jsou rodiče vzdělanější, tím více se těmto činnostem společně s dětmi věnují. Podobně je tomu i u méně běžných aktivit jako jsou např. sport, výlety, návštěva restaurací a kina.⁶³

Jak mohou rodiče ovlivnit volný čas dítěte:

- Zajímat se o zájmy a talent dítěte a rozvíjet je. Umožnit dítěti navštěvování zájmových kroužků.
- Zajistit dítěti dostatek pohybu. Umožnit mu provozování sportu, který ho baví, chodit společně na procházky, jezdit na kole atd.
- Trávit s dítětem společné chvíle (denně), povídáním, sportem, hraním společenských her, setkávat se s příbuznými, společně podnikat různé výlety, pobyty v přírodě a rodinné dovolené. Společné zážitky posilují vztah dítěte a rodičů.

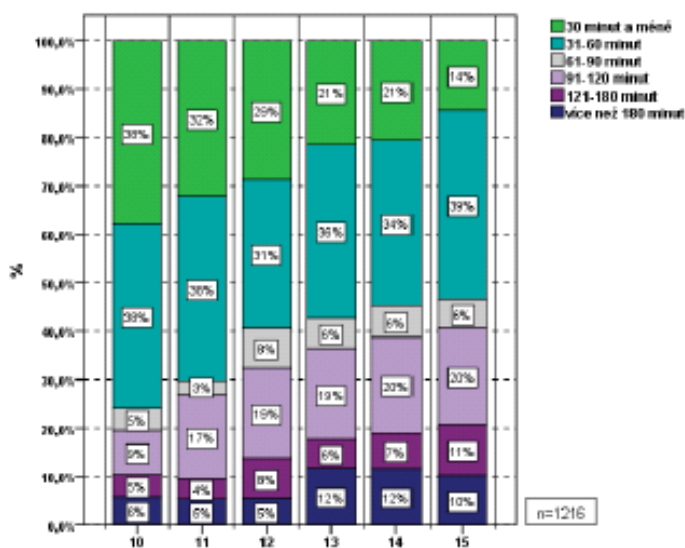
Z výzkumu na zjišťování hodnotových orientací u dětí ve věku 6-15 let dále vyplynulo:⁶⁴

- Jedním z nejrozšířenějších způsobů trávení volného času je sledování televize. Denně se na televizi dívají tři čtvrtiny dětí.
- Narůstá čas strávený u počítače. Děti, které se připojují k internetu, na něm stráví čas v rozmezí 31-60 minut (graf č. 3). Mladší děti používají počítač především k hraní her, starší kromě hraní využívají internet pro komunikaci s kamarády prostřednictvím Skype, Icq, Facebook, Twitter. Starší děti rovněž využívají internet ke stahování hudby a filmů, nakupování, získávání informací pro školní potřeby.
- Sportování, kroužkům, četbě knížek, četbě časopisů, návštěvě knihovny, učení se věnují spíše mladší děti. Po 13 roce se děti orientují na počítače, hudbu, nakupování, navštěvování fastfoodů a kin.

⁶³ [Http://userfiles.nidm.cz/file/KPZ/KA1-vyzkumy/zz-hodnotove-orientace-deti-ve-veku-6-15let.pdf](http://userfiles.nidm.cz/file/KPZ/KA1-vyzkumy/zz-hodnotove-orientace-deti-ve-veku-6-15let.pdf) [dostupné 27. 3. 2012].

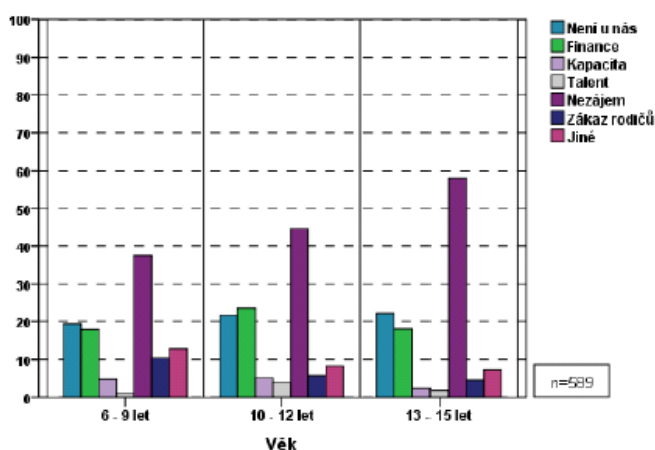
⁶⁴ [Http://userfiles.nidm.cz/file/KPZ/KA1-vyzkumy/zz-hodnotove-orientace-deti-ve-veku-6-15let.pdf](http://userfiles.nidm.cz/file/KPZ/KA1-vyzkumy/zz-hodnotove-orientace-deti-ve-veku-6-15let.pdf) [dostupné 27. 3. 2012].

Graf č. 3 Čas trávený na internetu ve všední den v souvislosti s věkem⁶⁵

- S přibývajícím věkem tráví děti více času s kamarády. Tři čtvrtiny dětí uvedly, že mají kamarády a jsou s nimi spokojeny, 27 % uvedlo, že kamarády sice mají, ale chtělo by jich mít více. Pouze 1 % dětí uvedlo, že kamarády nemá, ale chtělo by si je najít. 1 % dotázaných uvedlo, že žádné kamarády nemá, ale nevádí jim to.
- Ti, co žádné volnočasové aktivity nenavštěvují, uváděli jako nejčastější důvod nezájem o takovou formu činnosti (47 %), nedostupnost v místě bydliště (21 %), což se týká především dětí z nejmenších obcí do 2 000 obyvatel, a nedostupnost finanční (20 %), což je záležitostí spíše dětí z rodin s nižším socioekonomickým statusem (graf č. 4).

Graf č. 4 Důvody, proč nenavštěvuje kroužky, v souvislosti s věkem⁶⁶

Sloupce znázorňují podíl respondentů, kteří uvedli, že do žádné volnočasové aktivity nedocházejí, a uvedli důvod.

⁶⁵ <http://userfiles.nidm.cz/file/KPZ/KA1-vyzkumy/zz-hodnotove-orientace-deti-ve-veku-6-15let.pdf> [dostupné 27. 3. 2012].

⁶⁶ <http://userfiles.nidm.cz/file/KPZ/KA1-vyzkumy/zz-hodnotove-orientace-deti-ve-veku-6-15let.pdf> [dostupné 27. 3. 2012].

- Některou z organizovaných volnočasových aktivit navštěvuje pravidelně alespoň jednou týdně 74 % dotázaných dětí. Na účasti dětí v organizovaných volnočasových aktivitách má vliv vzdělání rodičů. Zatímco děti vysokoškolsky vzdělaných rodičů do nějaké organizované volnočasové aktivity pravidelně dochází 86 %, v případě dětí rodičů bez maturity je to jen 58 %.

Existuje několik institucí, které dětem nabízejí různé formy trávení volného času např. školní družiny, školní kluby, střediska volného času, nestátní neziskové organizace a další. Tato centra slouží k naplňování volného času dětí a mládeže, rozvíjení jejich zájmů a koníčků a hlavně k eliminaci sociálně patologických jevů.⁶⁷

⁶⁷ KLUMPNEROVÁ, Lenka. *Volný čas jako prevence sociálněpatologických jevů*. Prevence, ročník 8, číslo 5, s. 4-5.

II. EMPIRICKÁ ČÁST

4. Vlastní výzkum

Zatím co předchozí teoretická část je věnována základním informacím o sociálních sítích, rizikům spojených s užíváním sociálních sítí a prevenci, v empirické části je charakterizován cíl výzkumu, výzkumný vzorek a metoda výzkumu. Pro sběr dat byla využita metoda dotazníků. Následně byla provedena analýza dat a jejich vyhodnocení bude prezentováno formou krátkého popisu, tabulek a grafů. Výstupem z tohoto výzkumu jsou odpovědi na výzkumné otázky.

4.1 Cíl výzkumu a formulace výzkumných otázek

Cílem práce, bylo provést mapující výzkum zjišťující, kolik času tráví žáci 2. stupně základní školy na sociálních sítích oproti jiným volnočasovým aktivitám, za jakým účelem navštěvují sociální sítě. Jak se liší míra a motivace užívání sociálních sítí u žáků 2. stupně podle pohlaví.

Cílem výzkumu bylo zodpovědět výzkumné otázky.

Výzkumné otázky:

Otázka č. 1

Jak se liší míra užívání sociálních sítí u žáků 2. stupně základní školy dle pohlaví?

Otázka č. 2

Jaká je motivace k užívání sociálních sítí u žáků 2. stupně základní školy?

Otázka č. 3

Jak se liší motivace k užívání sociálních sítí u žáků 2. stupně základní školy dle pohlaví?

Otázka č. 4

Jaké je zastoupení užívání sociálních sítí ve volnočasových aktivitách žáků 2. Stupně základní školy?

4.2 Výzkumný vzorek

Výzkum byl prováděn v listopadu 2011 na Základní škole Bednářova 28, Brno, která poskytuje povinné základní vzdělání dětem Horních a Dolních Heršpic a Přízřenic. ZŠ Bednářova je menší předměstská škola pro cca 300 žáků.

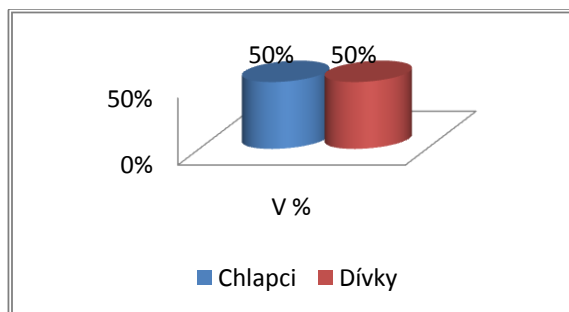
Dotazníky byly rozdány mezi žáky 2. stupně. Celkem bylo rozdáno 68 dotazníků. Všechny dotazníky byly vyplněny a vráceny zpět.

Výzkumného šetření se tedy zúčastnilo 68 respondentů, z toho dívek i chlapců bylo 34 (tabulka č. 1). V procentuálním vyjádření byl podíl dívek 50 % a podíl chlapců také 50 % (graf č. 5).

Tabulka č. 1 Počet respondentů dle pohlaví

	Četnost	V %
Chlapci	34	50 %
Dívky	34	50 %
Celkem	68	100 %

Graf č. 5 Počet respondentů dle pohlaví v procentech

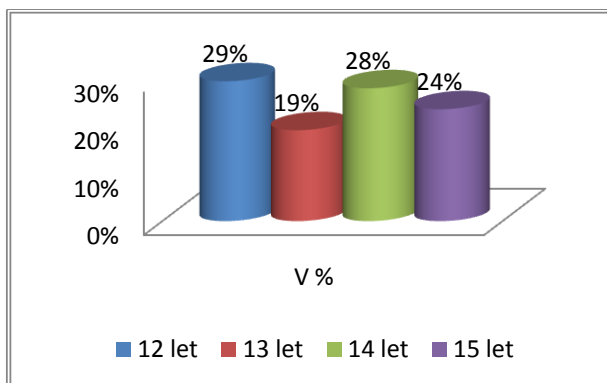

Z celkového počtu 68 respondentů bylo 20 respondentů ve věku 12 let (29 %), 13 respondentů ve věku 13 let (19 %), 19 respondentů ve věku 14 let (28 %) a 16 respondentů ve věku 15 let (24 %). Data jsou uvedena v tabulce č. 2 a grafu č. 6.

Tabulka č. 2 Počet respondentů dle věku

Věk	Četnost	V %
12 let	20	29 %
13 let	13	19 %
14 let	19	28 %
15 let	16	24 %
Celkem	68	100 %

Graf č. 6 Počet respondentů dle věku v procentech

4.3 Metoda výzkumu

Při zpracování bakalářské práce byla použita metoda kvantitativního výzkumu. Sběr dat byl proveden prostřednictvím metody dotazníkového šetření.

Dotazníkové šetření je velmi častou metodou umožňující získat větší množství empirických dat od velkého počtu osob. Pro tento výzkum byl dotazník sestaven z 15 uzavřených a 5 otevřených otázek. V dotazníku byly formulovány tři kategorie otázek: 8 otázek společných pro všechny respondenty, 6 otázek určených pro uživatele sociálních sítí a 6 otázek určených pro respondenty, kteří nenavštěvují sociální sítě. Dříve, než byl dotazník předložen respondentům, byl konzultován s Hanou Krnovskou, učitelkou předmětu Informatiky na ZŠ Bednářova. Paní učitelka posoudila srozumitelnost otázek pro žáky 2. stupně základní školy. Následně byl dotazník ještě upraven a prostřednictvím paní učitelky Krhovské předložen žákům 2. stupně ZŠ Bednářova při výuce předmětu Informatiky.

V úvodu dotazníku byli respondenti požádáni o vyplnění dotazníku a seznámeni za jakým účelem a s jakým cílem je požadováno vyplnění dotazníku. Dotazník je přiložen k bakalářské práci (příloha č. 2).

4.4 Prezentace výsledků

Výsledky výzkumu jsou prezentovány formou krátkého popisu a grafického znázornění v tabulkách a grafech. Získaná data jsou popsána podle řazení otázek v dotazníku. Výsledky jsou uváděny jak v absolutních hodnotách (četnost), tak v procentech (v %).

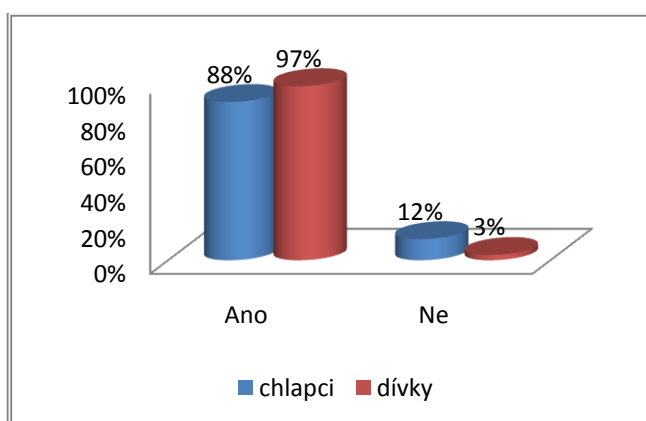
Otázka č. 1: Jsi uživatelem sociálních sítí?

Otázka je společná pro všechny respondenty. Cílem otázky č. 1 bylo zjistit, kolik respondentů používá sociální síť a jak se míra používání sociálních sítí liší dle pohlaví respondentů. Z celkového počtu respondentů 68 je 63 uživatelů sociálních sítí (93 %), 5 respondentů nepoužívá sociální síť (7 %). Podle pohlaví používají sociální síť více dívky (97 %) než chlapi (88 %). Pouze 3 % dívek a 12 % chlapců sociální síť nepoužívá. Data jsou znázorněna v tabulce č. 3 a grafu č. 7.

Tabulka č. 3 Jsi uživatelem sociálních sítí?

	Ano		Ne	
	četnost	v %	četnost	v %
Chlapi	30	88 %	4	12 %
Dívky	33	97 %	1	3 %
Celkem	63	93 %	5	7 %

Graf č. 7 Jsi uživatelem sociálních sítí? Dle pohlaví v procentech.

Otázka č. 2: Jak často využíváš sociální síť?

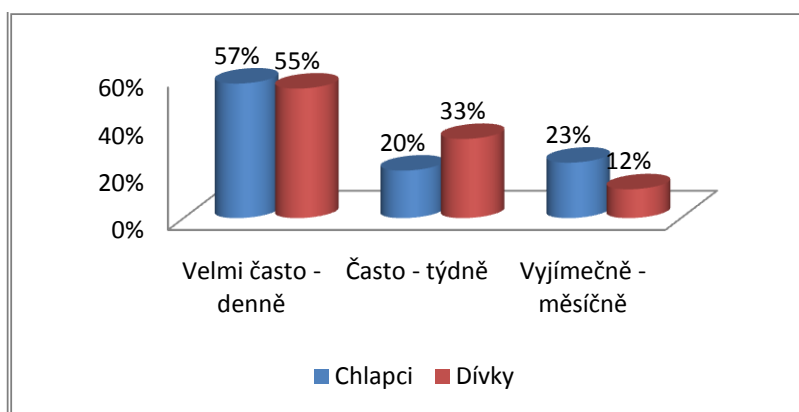
Otázka je určena pro uživatele sociálních sítí. Cílem otázky č. 2 bylo zjistit, jak často respondenti využívají sociální síť a kolik hodin v průměru na nich tráví. Velmi často navštěvuje sociální síť 35 uživatelů sociálních sítí (56 %), 17 uživatelů (27 %) navštěvuje sociální síť často a 11 uživatelů (17 %) navštěvuje sociální síť výjimečně. Velmi často navštěvují sociální síť více chlapi (57 %) než dívky (55 %). Často navštěvují sociální síť více dívky (33 %) než chlapi (20 %). Výjimečně navštěvují sociální síť více chlapi (23 %) než dívky (12 %). V průměru 3,5 hodiny denně navštěvuje sociální síť 56 % uživatelů, 27 % uživatelů navštěvuje sociální síť v průměru 3 hodiny týdně, 17 % uživatelů navštěvuje sociální síť v průměru 3 hodiny

měsíčně. Průměrně tráví chlapci na sociálních sítích více hodin než dívky. Data jsou prezentována v tabulce č. 4 a grafech č. 8 a 9.

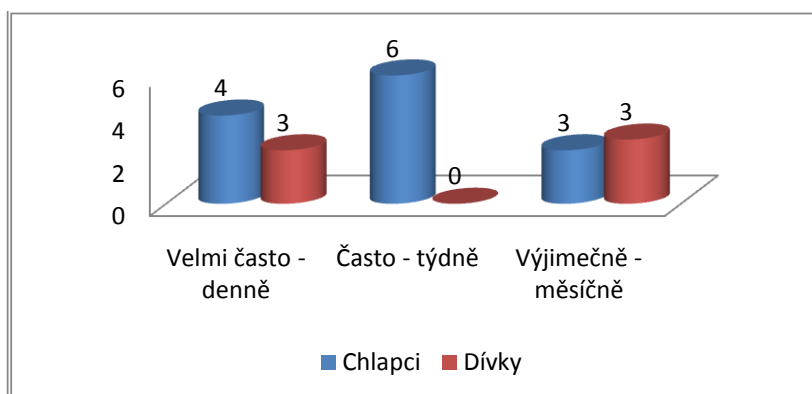
Tabulka č. 4 Jak často využíváš sociální sítě?

	Chlapci			Dívky			Celkem		
	četnost	v %	průměr v hodinách	četnost	v %	průměr v hodinách	četnost	v %	průměr v hodinách
Velmi často - denně	17	57 %	4	18	55 %	3	35	56 %	3,5
Často - týdně	6	20 %	6	11	33 %	2	17	27 %	3
Výjimečně - měsíčně	7	23 %	3	4	12 %	3	11	17 %	3
Celkem	30	100 %	-	33	100 %	-	63	100 %	-

Graf č. 8 Jak často využíváš sociální sítě? Dle pohlaví v procentech.

Graf č. 9 Jak často využíváš sociální sítě? Dle pohlaví v hodinách.

Otázka č. 3: Jaké sociální sítě navštěvuješ a jak často?

Otázka je určena pro uživatele sociálních sítí. Cílem otázky č. 3 bylo zjistit, jaké sociální sítě jejich uživatelé navštěvují a jak často. Nejvíce je uživateli sociálních sítí navštěvována sociální síť Facebook. Navštěvuje ji 94 % uživatelů sociálních sítí.

Druhou nejvíce navštěvovanou sociální sítí je česká sociální síť Spolužáci. Navštěvuje jí 24 % uživatelů. Nejméně navštěvovanou sociální sítí je My Space. Navštěvuje jí pouze uživatelů sociálních sítí 8 %. Data jsou znázorněna v tabulce č. 5.

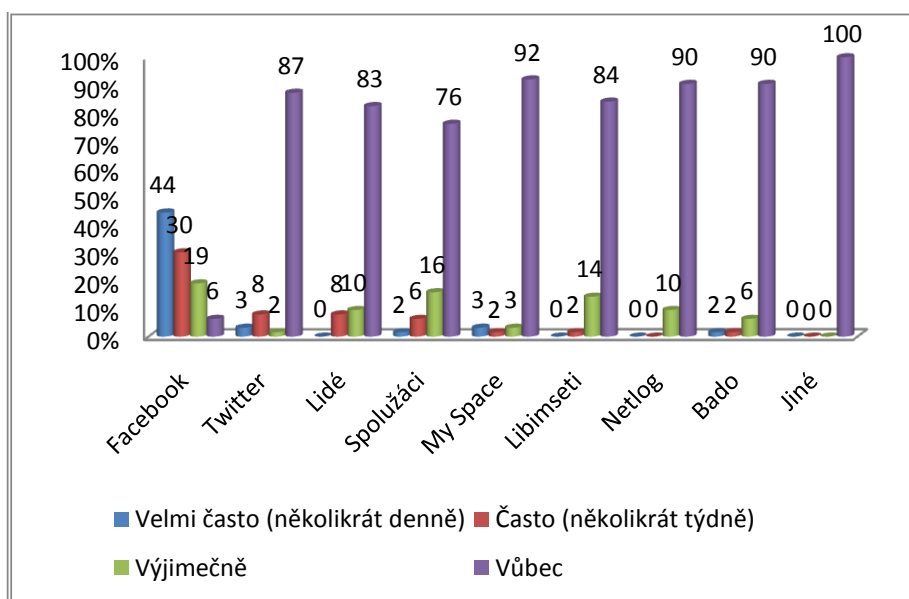
Tabulka č. 5 Jaké sociální sítě navštěvuješ a jak často?

	Chlapci				Dívky				Chlapci i dívky				Celkem
	navštěvnost		vůbec		navštěvnost		vůbec		navštěvnost		vůbec		
	čet.	v %	čet.	v %	čet.	v %	čet.	v %	čet.	v %	čet.	v %	
Facebook	29	97 %	1	3 %	30	91 %	3	9 %	59	94 %	4	6 %	63
Twitter	4	13 %	26	87 %	4	12 %	29	88 %	8	13 %	55	87 %	63
Lidé	5	17 %	25	83 %	6	18 %	27	82 %	11	17 %	52	83 %	63
Spolužáci	7	23 %	23	77 %	8	24 %	25	76 %	15	24 %	48	76 %	63
My Space	4	13 %	26	87 %	1	3 %	32	97 %	5	8 %	58	92 %	63
Libimseti	6	20 %	24	80 %	4	12 %	29	88 %	10	16 %	53	84 %	63
Netlog	5	17 %	25	83 %	1	3 %	32	97 %	6	10 %	57	90 %	63
Bado	4	13 %	26	87 %	2	6 %	31	94 %	6	10 %	57	90 %	63
Jiné	0	0 %	30	100 %	0	0 %	33	100 %	0	0 %	63	100 %	63

Dle pohlaví navštěvují Facebook více chlapci (97 %) než dívky (91 %). Druhou nejnavštěvovanější sítí u obou pohlaví jsou Spolužáci.

Nejvíce navštěvovanou sociální sítí Facebook navštěvují žáci 2. stupně ZŠ nejčastěji. 44 % žáků ji navštěvuje denně, 30 % žáků týdně, 19 % žáků ji navštěvuje výjimečně a jen 6 % ji vůbec nenavštěvuje (graf č. 10).

Graf č. 10 Jaké sociální sítě navštěvuješ a jak často? Uvedeno v procentech.

Otázka č. 4: Z jakého důvodu ses přihlásil/a na sociální síť?

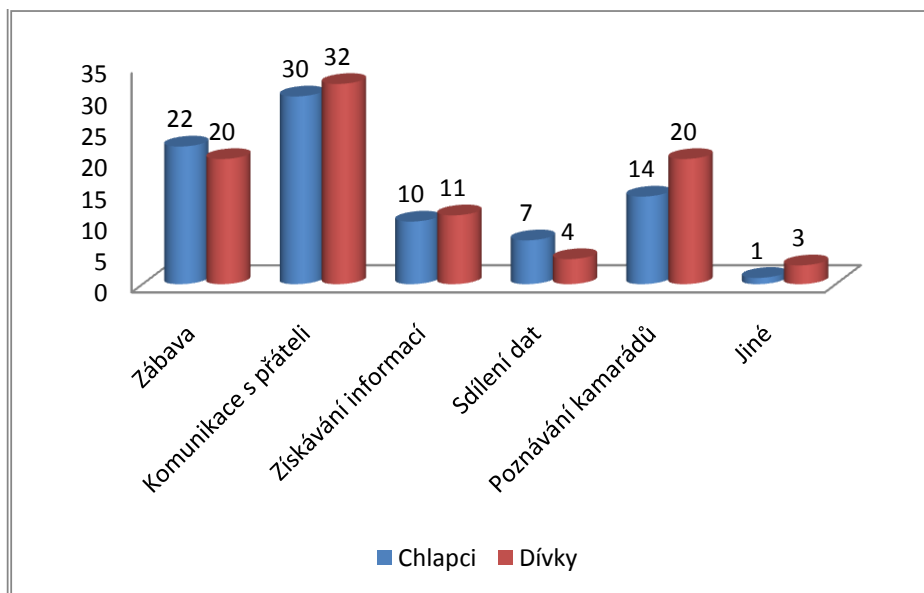
Otázka je určena pro uživatele sociálních sítí. Cílem otázky č. 4 bylo zjistit, jaká je motivace žáků 2. stupně ZŠ k užívání sociálních sítí. Žáci mohli zvolit několik možností.

Nejčastěji uváděným důvodem, proč žáci 2. stupně navštěvují sociální síť je komunikace s přáteli a následně zábava (tabulka č. 6). U chlapců je nečastěji uváděným důvodem komunikace s přáteli a následně zábava. U dívek je na prvním místě také komunikace s přáteli, na druhém místě je zábava a poznávání kamarádů (graf č. 11).

Tabulka č. 6 Z jakého důvodu ses přihlásil/a na sociální síť?

	Chlapci	Dívky	Celkem
Zábava	22	20	42
Komunikace s přáteli	30	32	62
Získávání informací	10	11	21
Sdílení dat	7	4	11
Poznávání kamarádů	14	20	34
Jiné	1	3	4

Graf č. 11 Z jakého důvodu ses přihlásil/a na sociální síť? Dle pohlaví.

Otázka č. 5: Jak většinou trávíš čas na sociálních sítích?

Otázka je určena pro uživatele sociálních sítí. Cílem otázky č. 5 bylo zjistit, jak tráví čas na sociálních sítích. Vybrat mohli maximálně 3 položky. ~

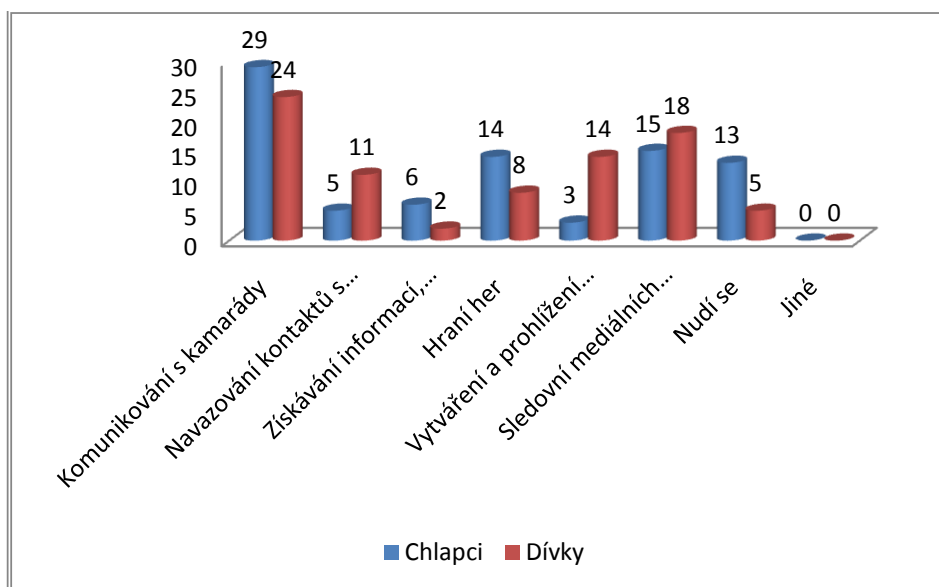
Žáci 2. stupně ZŠ tráví čas na sociálních sítích nejčastěji komunikováním

s kamarády, sledováním mediálních souborů a hraním her (tabulka č. 7). Chlapci na sociálních sítích tráví čas nejčastěji komunikací s kamarády, hraním her a sledováním mediálních souborů (graf č. 12). Dívky také tráví nejčastěji čas na sociálních sítích komunikací s kamarády, na druhém místě uvádějí sledování mediálních souborů a na třetím vytváření a prohlížení fotoalb (graf č. 12).

Tabulka č. 7 Jak většinou trávíš čas na sociálních sítích?

	Chlapci	Dívky	Celkem
Komunikování s kamarády	29	24	53
Navazování kontaktů s novými lidmi	5	11	16
Získávání informací, zajímavostí	6	2	8
Hraní her	14	8	22
Vytváření a prohlížení fotoalb	3	14	17
Sledování mediálních souborů (video, hudba)	15	18	33
Nudí se	13	5	18
Jiné	0	0	0

Graf č. 12 Jak většinou trávíš čas na sociálních sítích? Dle pohlaví.

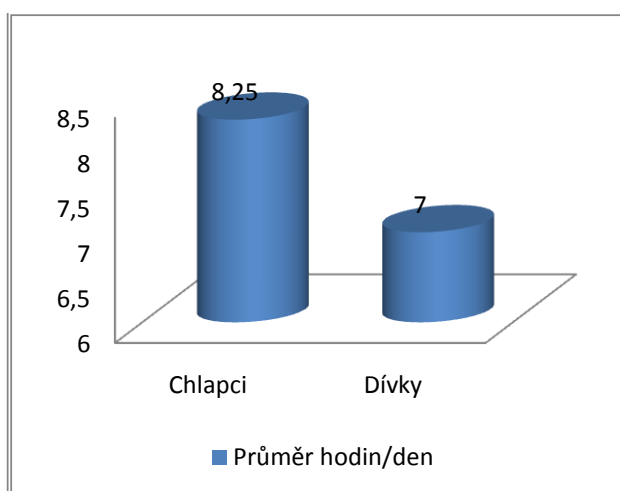
Otázka č. 6: Kolik volného času máš průměrně denně?

Otázka je určena pro uživatele sociálních sítí. Cílem otázky č. 6 bylo zjistit, kolik mají žáci volného času denně. Průměrně mají žáci 8 hodin volného času denně. Chlapci uvádějí více volného času (8,25 hod.) než dívky (7 hod.). Uvedeno v tabulce č. 8 a grafu č. 13.

Tabulka č. 8 Kolik volného času máš průměrně denně?

	Průměr hodin
Chlapci	8,25
Dívky	7
Celkem	8

Graf č. 13 Kolik volného času máš průměrně denně? Dle pohlaví.

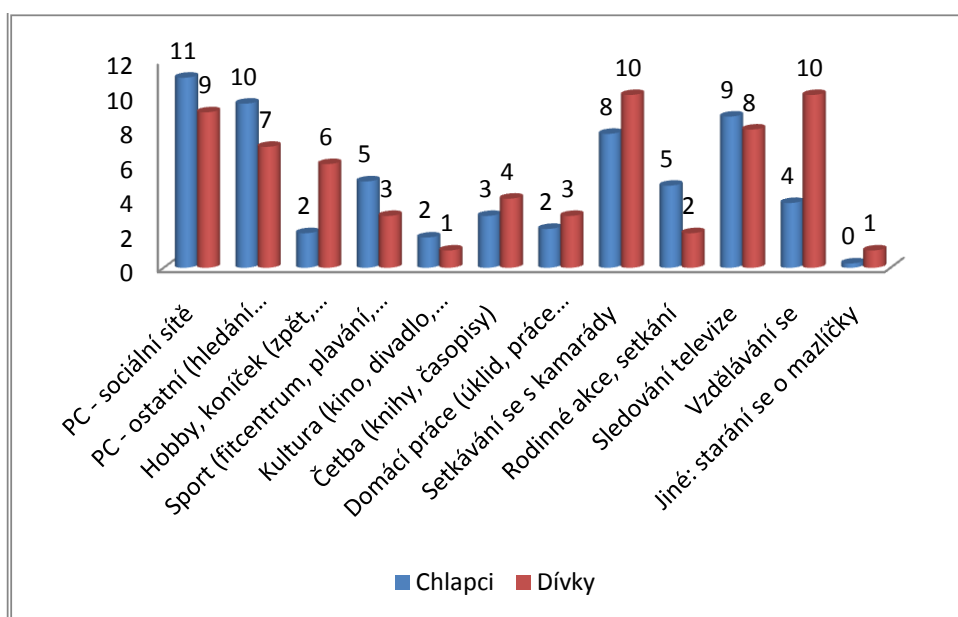
Otázka č. 7: Kolik času trávíš týdně jednotlivými volnočasovými aktivitami?

Otázka je určena pro uživatele sociálních sítí. Cílem otázky č. 7 bylo zjistit, kolik času tráví uživatelé sociálních sítí jednotlivými volnočasovými aktivitami. Ze zjištěných dat vyplývá, že respondenti tráví průměrně 10 hodin týdně na sociálních sítích. Průměrně 9 hodin týdně tráví setkáváním s kamarády a průměrně 8 hodin týdně tráví u PC – ostatními aktivitami a sledováním televize (tabulka č. 9). Nejméně času tráví respondenti kulturou, domácími pracemi a setkáním s rodinou (tabulka č. 9). Chlapci tráví průměrně 11 hodin týdně na sociálních sítích, průměrně 10 hodin týdně tráví u počítače ostatními aktivitami a průměrně 8 hodin týdně sledováním televize (graf č. 14). Dívky průměrně 10 hodin týdně setkáváním se s kamarády a vzděláváním se, průměrně 9 hodin týdně tráví na sociálních sítích a průměrně 8 hodin týdně tráví sledováním televize (graf č. 14).

Tabulka č. 9 Kolik času trávíš týdně jednotlivými volnočasovými aktivitami?

	Průměr hodin celkem
PC - sociální sítě	10
PC - ostatní (hledání informací, úkoly, zábava)	8
Hobby, koníček (zpět, hudba, malování apod.)	4
Sport (fitcentrum, plavání, fotbal, hokej apod.)	4
Kultura (kino, divadlo, koncerty, výstavy)	1
Četba (knihy, časopisy)	4
Domácí práce (úklid, práce na zahradě apod.)	3
Setkávání se s kamarády	9
Rodinné akce, setkání	3
Sledování televize	8
Vzdělávání se	7
Jiné: starání se o mazlíčky	1

Graf č. 14 Kolik času trávíš týdně jednotlivými volnočasovými aktivitami? Dle pohlaví.

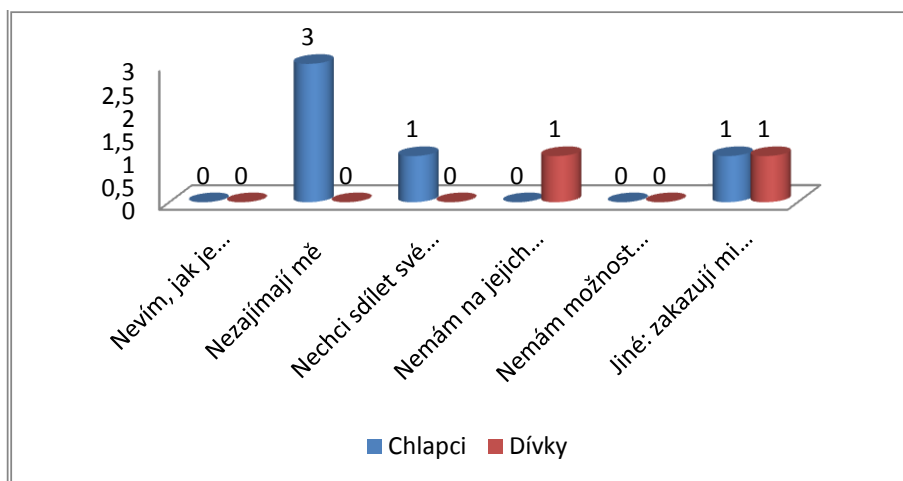
Otázka č. 8: Proč nepoužíváš sociální sítě?

Otázka je určena pro žáky 2. stupně ZŠ, kteří nepoužívají sociální sítě. Cílem otázky č. 8 bylo zjistit, z jakého důvodu nepoužívají sociální sítě. Žáci mohli zaškrtnout více možností. 3 žáci uvedli, že je sociální sítě nezajímají, 2 zakazují sociální sítě rodiče, 1 žák nemá na sociální sítě čas a 1 nechce sdílet své osobní informace s ostatními (tabulka č. 10). 3 chlapci uvádějí, že je sociální sítě nezajímají, 1 chlapec nechce sdílet informace s ostatními a 1 chlapec zakazuje sociální sítě rodiče (graf č. 15). 1 dívka uvádí, že nemá na jejich používání čas a 1 dívka zakazuje sociální sítě rodiče.

Tabulka č. 10 Proč nepoužíváš sociální sítě?

	Celkem
Nevím, jak je používat	0
Nezajímají mě	3
Nechci sdílet své osobní informace s ostatními	1
Nemám na jejich používání čas	1
Nemám možnost připojení k internetu (např. doma)	0
Jiné: zakazují mi je rodiče	2

Graf č. 15 Proč nepoužíváš sociální sítě? Dle pohlaví.

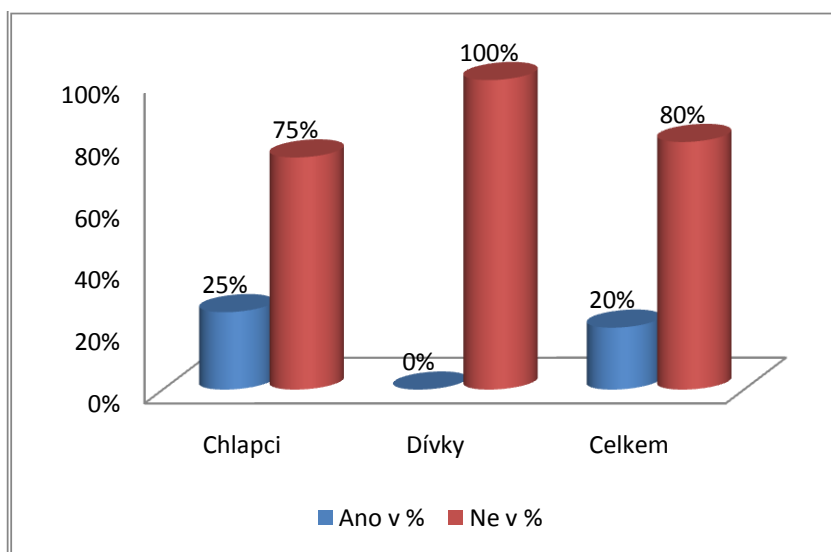
Otázka č. 9: Uvažuješ do budoucna o účtu na sociální síti?

Otázka je určena pro žáky 2. stupně ZŠ, kteří nepoužívají sociální sítě. Cílem otázky č. 9 bylo zjistit, zda respondenti uvažují do budoucna o účtu na sociálních sítích. O účtu na sociální síti uvažuje jen jeden z pěti respondentů. O účtu na sociální síti neuvažuje ani jedna dívka – nutno dodat, že touto otázkou byla oslovena jen jedna dívka. Jeden chlapec ze čtyř uvažuje do budoucna o účtu na sociální síti. Data jsou graficky zobrazena v tabulce č. 11 a grafu č. 16.

Tabulka č. 11 Uvažuješ do budoucna o účtu na sociální síti?

	Ano		Ne	
	četnost	v %	četnost	v %
Chlapci	1	25 %	3	75 %
Dívky	0	0 %	1	100 %
Celkem	1	20 %	4	80 %

Graf č. 16 Uvažuješ do budoucna o účtu na sociální síti? Dle pohlaví.

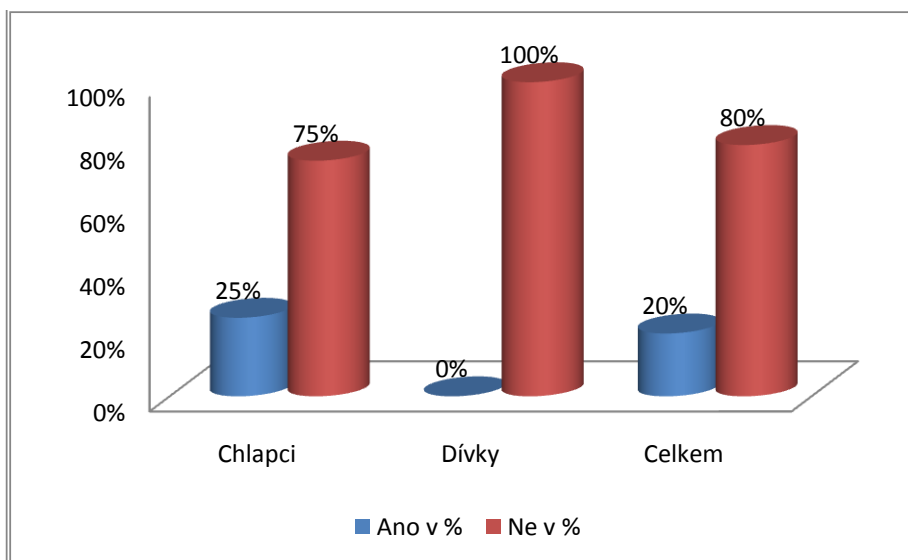
Otázka č. 10: Cítíš se znevýhodněn/a oproti kamarádům, kteří sociální síť používají? (Nemáš přehled o událostech a novinkách sdílených na sociálních sítích).

Otázka je určena pro žáky 2. stupně ZŠ, kteří nepoužívají sociální síť. Cílem otázky č. 10 bylo zjistit, zda se respondenti cítí znevýhodněni oproti kamarádům, kteří používají sociální síť. Výsledky dopadly úplně stejně jako u předchozí otázky. Jen jeden z pěti respondentů se cítí být znevýhodněn oproti kamarádům, kteří sociální síť používají. Konkrétně se jedná o jedinou dívku, která byla touto otázkou oslovena. Jeden chlapec ze čtyř se cítí být znevýhodněn oproti kamarádům, kteří sociální síť používají. Data jsou graficky zobrazena v tabulce č. 12 a grafu č. 17.

Tabulka č. 12 Cítíš se znevýhodněn/a oproti kamarádům, kteří sociální síť používají?

	Ano		Ne	
	četnost	v %	četnost	v %
Chlapci	1	25 %	3	75 %
Dívky	0	0 %	1	100 %
Celkem	1	20 %	4	80 %

Graf č. 17 Cítíš se znevýhodněn/a oproti kamarádům, kteří sociální sítě používají? Dle pohlaví.

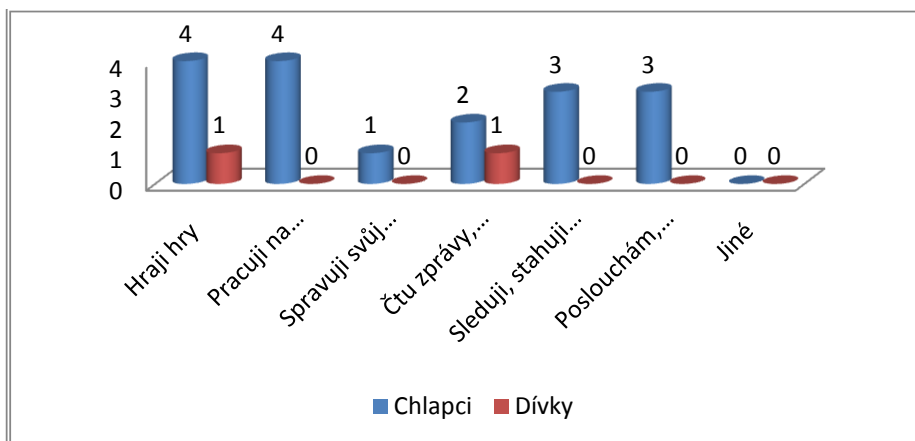
Otázka č. 11: Jak trávíš svůj čas na počítači?

Otázka je určena pro žáky 2. stupně ZŠ, kteří nepoužívají sociální sítě. Cílem otázky č. 11 bylo zjistit, jak respondenti tráví svůj čas na počítači. Žáci mohli zvolit více odpovědí. Respondenti nejčastěji hrají na počítači hry, pracují na úkolech do školy (tabulka č. 13). Chlapci nejčastěji hrají hry a pracují na úkolech do školy, na druhém místě uvádějí sledování videa a filmů, poslouchání a stahování hudby (graf č. 18). Dívka, která byla oslovena, hraje hry nebo čte zprávy, novinky a informace (graf č. 18).

Tabulka č. 13 Jak trávíš svůj čas na počítači?

	Celkem
Hraji hry	5
Pracuji na úkolech do školy	4
Spravuji svůj web, blog	1
Čtu zprávy, novinky, informace	3
Sleduji, stahuji videa, filmy	3
Poslouchám, stahuji hudbu	3
Jiné	0

Graf č. 18 Jak trávíš svůj čas na počítači? Dle pohlaví.

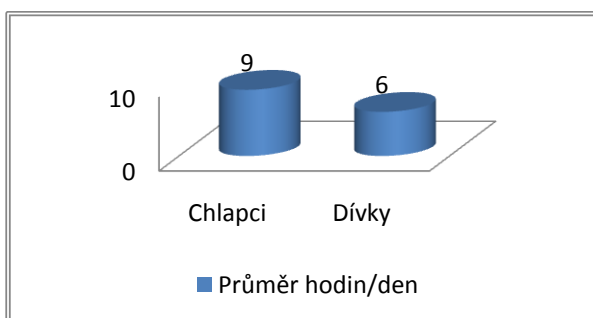
Otázka č. 12: Kolik hodin volného času máš průměrně denně?

Otázka je určena pro žáky 2. stupně ZŠ, kteří nepoužívají sociální sítě. Cílem otázky č. 12 bylo zjistit, kolik mají respondenti volného času denně. Údaj měli uvádět v hodinách. Průměrně mají respondenti 7,5 hodin volného času denně. Chlapci uvádějí více volného času (9 hod.) než dívky (6 hod.). Uvedeno v tabulce č. 14 a grafu č. 19.

Tabulka č. 14 Kolik hodin volného času máš průměrně denně?

	Průměr hodin/den
Chlapci	9
Dívky	6
Celkem	7,5

Graf č. 19 Kolik hodin volného času máš průměrně denně? Dle pohlaví.

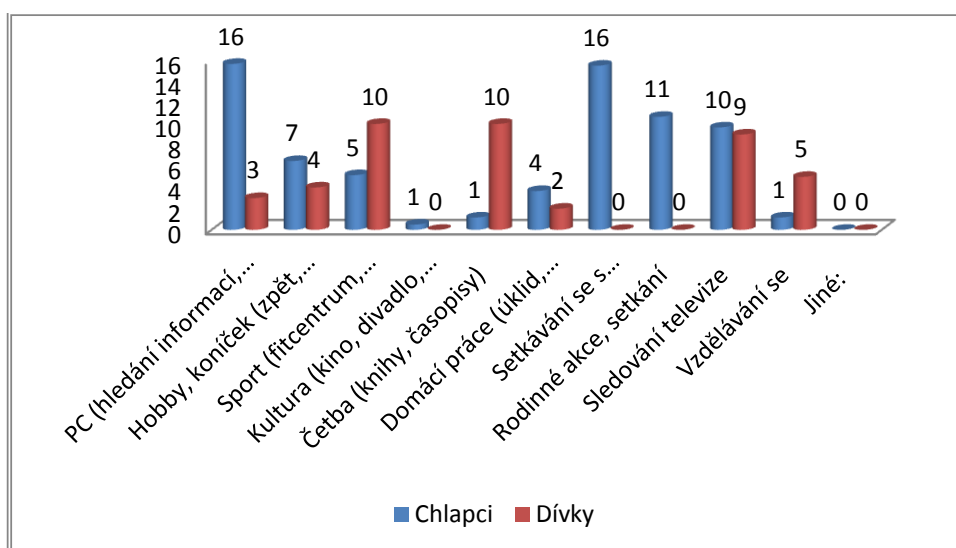

Otázka č. 13: Kolik času trávíš týdně jednotlivými volnočasovými aktivitami?

Otázka je určena pro žáky 2. stupně ZŠ, kteří nepoužívají sociální sítě. Cílem otázky č. 13 bylo zjistit, kolik času tráví respondenti jednotlivými volnočasovými

aktivitami. Respondenti měli uvádět celkový počet hodin za týden. Ze zjištěných dat vyplývá, že respondenti tráví průměrně 9 hodin týdně na počítači (hledání informací, úkoly, zábava), průměrně 9 hodin týdně také tráví sledováním televize. Průměrně 8 hodin týdně provozují sportovní aktivity a setkávají se s kamarády (tabulka č. 15). Nejméně se věnují kultuře (průměrně 0,5 h), domácím pracím (průměrně 3 h) a vzdělávání se (průměrně 3 h) na sociálních sítích (tabulka č. 15). Chlapci tráví nejvíce času (průměrně 16 hodin týdně) u počítače a setkáváním se s kamarády, průměrně 11 hodin týdně tráví s rodinou a průměrně 10 hodin týdně sledováním televize. Oslovená dívka tráví průměrně 10 hodin týdně sportováním a četbou, průměrně 9 hodin týdně tráví sledováním televize a nejméně hodin týdně tráví kulturou, s rodinou a domácími pracemi (graf č. 20).

Graf č. 20 Kolik času trávíš týdně jednotlivými volnočasovými aktivitami? Dle pohlaví.

Tabulka č. 15 Kolik času trávíš týdně jednotlivými volnočasovými aktivitami?

Aktivita	Průměr hodin celkem
PC (hledání informací, úkoly, zábava)	9
Hobby, koníček (zpět, hudba, malování apod.)	5
Sport (fitcentrum, plavání, fotbal, hokej apod.)	8
Kultura (kino, divadlo, koncerty, výstavy)	0,5
Četba (knihy, časopisy)	6
Domácí práce (úklid, práce na zahradě apod.)	3
Setkávání se s kamarády	8
Rodinné akce, setkání	5
Sledování televize	9
Vzdělávání se	3
Jiné:	0

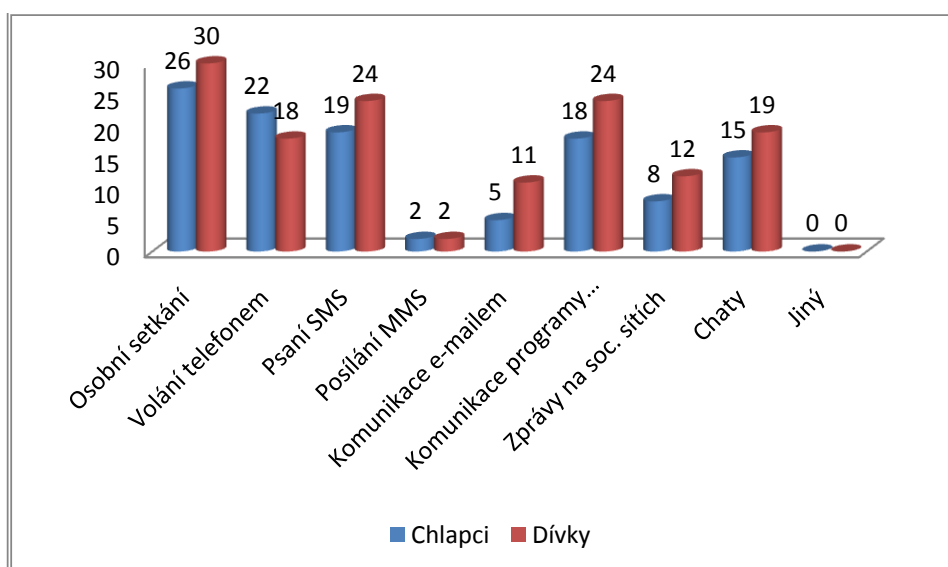
Otázka č. 14: Jaký druh komunikace upřednostňuješ?

Otázka je určena pro všechny oslovené žáky 2. stupně ZŠ. Cílem otázky č. 14 bylo zjistit, jaký druh komunikace žáci upřednostňují. Respondenti mohli zaškrtnout více odpovědí. V komunikaci upřednostňuje osobní setkání 56 respondentů (tabulka č. 16). Dále respondenti upřednostňují psaní SMS a následně komunikaci programy Skype, ICQ, QIP, Meebo (tabulka č. 16). Chlapci nejvíce upřednostňují osobní setkání, volání telefonem a psaní SMS (graf č. 21). Dívky upřednostňují také osobní setkání, psaní SMS a komunikaci programy Skype, ICQ, QIP a Meebo (graf č. 21). Mezi oběma pohlavími je nejméně upřednostňovaný způsob komunikace prostřednictvím MMS (graf č. 21).

Tabulka č. 16 Jaký druh komunikace upřednostňuješ?

	Celkem
Osobní setkání	56
Volání telefonem	40
Psaní SMS	43
Posílání MMS	4
Komunikace e-mailem	16
Komunikace programy Skype, ICQ, QIP, Meebo	42
Zprávy na soc. sítích	20
Chaty	34
Jiný	0

Graf č. 21 Jaký druh komunikace upřednostňuješ? Dle pohlaví.

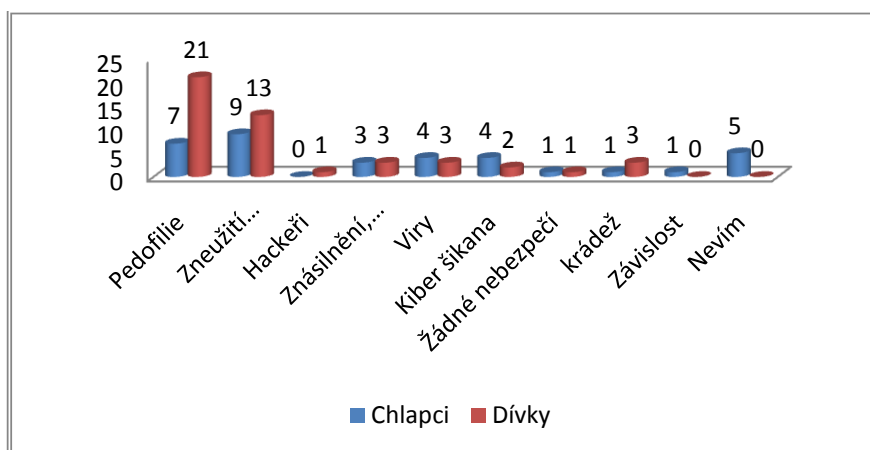
Otázka č. 15: Víš, jaké nebezpečí může hrozit uživatelům sociálních sítí?

Otázka je určena pro všechny oslovené žáky 2. stupně ZŠ. Jedná se o otevřenou otázku. Cílem otázky č. 15 bylo zjistit, zda žáci 2. stupně ZŠ vědí, jaká nebezpečí jim na sociálních sítích hrozí. 28 respondentů uvádí, že jim může hrozit zneužití pedofilem, 22 respondentů uvádí jako další riziko zneužití informací (tabulka č. 17). 5 respondentů vůbec neví, jaké nebezpečí jim může hrozit na sociálních sítích (tabulka č. 17). Chlapci nejčastěji uvádějí zneužití informací, zneužití pedofilem (graf č. 22). Dívky uvádějí totéž v opačném pořadí (graf č. 22).

Tabulka č. 17 Víš, jaké nebezpečí může hrozit uživatelům sociálních sítí?

	Chlapci	Dívky	Celkem
Pedofilie	7	21	28
Zneužití informací	9	13	22
Hackeři	0	1	1
Znásilnění, napadení	3	3	6
Viry	4	3	7
Kyber šikana	4	2	6
Žádné nebezpečí	1	1	2
krádež	1	3	4
Závislost	1	0	1
Nevím	5	0	5

Graf č. 22 Víš, jaké nebezpečí může hrozit uživatelům sociálních sítí? Dle pohlaví.

Otázka č. 16: Myslíš, že může být člověk závislý na sociálních sítích?

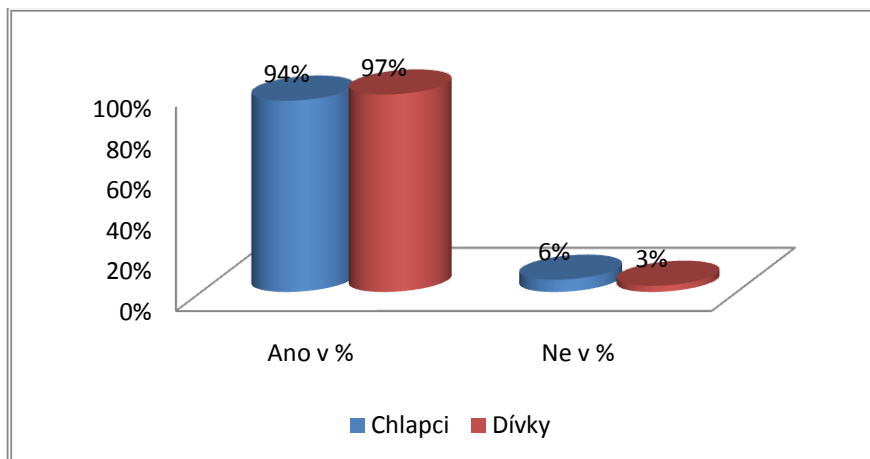
Otázka je určena pro všechny oslovené žáky 2. stupně ZŠ. Cílem otázky č. 16 bylo zjistit, zda si žáci 2. stupně ZŠ myslí, že může být člověk závislý na sociálních

sítích. 65 respondentů (96 %) si myslí, že člověk může být závislý na sociálních sítích. Jen 3 respondenti (4 %) si myslí opak. Podle pohlaví jsou názory respondentů téměř vyrovnané. 33 dívek (97 %) a 32 chlapců (94 %) si myslí, že člověk může být závislý na sociálních sítích, pouze 1 dívka (3 %) a 2 chlapci (6 %) si myslí, že člověk nemůže být závislý na sociálních sítích. Data znázorněna v tabulce č. 18 a grafu č. 23.

Tabulka č. 18 Myslíš, že může být člověk závislý na sociálních sítích?

	Ano		Ne	
	četnost	v %	četnost	v %
Chlapci	32	94 %	2	6 %
Dívky	33	97 %	1	3 %
Celkem	65	96 %	3	4 %

Graf č. 23 Myslíš, že může být člověk závislý na sociálních sítích? Dle pohlaví.

Otázka č. 17: Jak si myslíš, že se projevuje závislost na sociálních sítích?

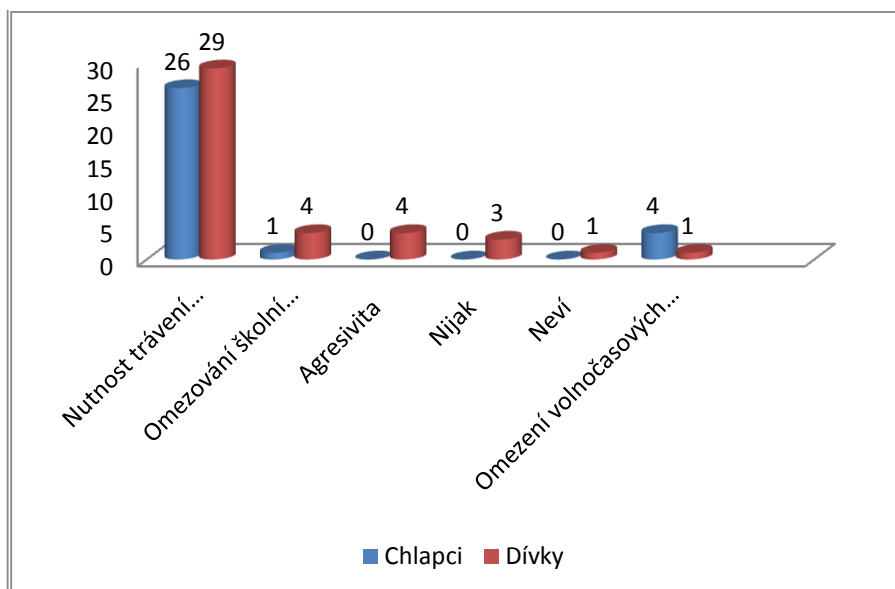
Otázka je určena pro všechny oslovené žáky 2. stupně ZŠ. Jedná se o otevřenou otázku. Respondenti mohli odpovídat libovolně. Cílem otázky č. 17 bylo zjistit, zda žáci 2. stupně ZŠ vědí, jak se projevuje závislost na sociálních sítích. Celkem 55 respondentů odpovědělo, že se závislost projevuje nutností trávit veškerý volný čas na sociálních sítích. V menší míře uvádějí další projevy, jako např. omezování školní docházky, omezování volnočasových aktivit a agresivitu. Projev nutnosti trávení veškerého volného času na sociálních sítích uvádějí chlapci i dívky nejvíce. Dívky následně uvádějí omezování školní docházky, agresivitu a 3 si myslí, že se závislost na sociálních sítích nijak neprojevuje. Chlapci kromě již zmíněného uvádějí projev

omezování volnočasových aktivit a omezování školní docházky. Jedna dívka odpověděla, že neví, jak se projevuje závislost na sociálních sítích. Data jsou zobrazena v tabulce č. 19 a grafu č. 24.

Tabulka č. 19 Jak si myslíš, že se projevuje závislost na sociálních sítích?

	Chlapci	Dívky	Celkem
Nutnost trávení veškerého volného času na sociálních sítích	26	29	55
Omezování školní docházky	1	4	5
Agresivita	0	4	4
Nijak	0	3	3
Neví	0	1	1
Omezení volnočasových aktivit	4	1	5

Graf č. 24 Jak si myslíš, že se projevuje závislost na sociálních sítích? Dle pohlaví.

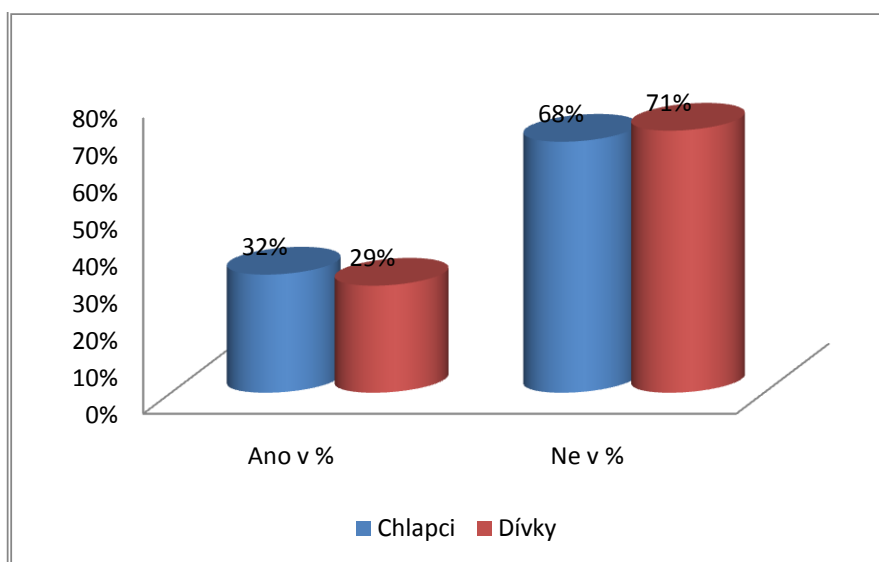
Otázka č. 18: Myslíš, že jsi závislý/á nebo jsi byl/a na sociálních sítích?

Otázka je určena pro všechny oslovené žáky 2. stupně ZŠ. Cílem otázky č. 18 bylo zjistit, zda si žáci 2. stupně ZŠ myslí, že jsou závislí na sociálních sítích. 21 respondentů (31 %) si myslí, že jsou závislí na sociálních sítích. 47 respondentů (69 %) si myslí, že nejsou závislí na sociálních sítích. Dle pohlaví jsou odpovědi téměř vyrovnané. 11 chlapců (32 %) a 10 dívek (29 %) si myslí, že jsou závislí na sociálních sítích, 23 chlapců (68 %) a 24 dívek (71 %) si myslí, že nejsou závislí na sociálních sítích. Data zobrazena v tabulce č. 20 a grafu č. 24.

Tabulka č. 20 Myslíš, že jsi závislý/á nebo jsi byl/a na sociálních sítích?

	Ano		Ne	
	četnost	v %	četnost	v %
Chlapci	11	32 %	23	68 %
Dívky	10	29 %	24	71 %
Celkem	21	31 %	47	69 %

Graf č. 25 Myslíš, že jsi závislý/á nebo jsi byl/a na sociálních sítích?

4.5 Diskuze

Prostřednictvím výzkumu jsem se snažila zjistit, v jaké míře používají žáci 2. stupně základní školy sociální sítě. Jaká je jejich motivace k užívání sociálních sítí. Jaké je zastoupení sociálních sítí ve volnočasových aktivitách žáků 2. stupně základní školy. Výzkum byl proveden na ZŠ Bednářova v Brně.

Z provedeného výzkumu vyplynulo, že 93 % žáků 2. stupně ZŠ Bednářova jsou uživateli sociálních sítí. Více navštěvují sociální sítě dívky než chlapci. Pouze 5 žáků z celkového počtu respondentů nepoužívá sociální sítě. Většina respondentů, používajících sociální sítě, je navštěvují průměrně 3,5 hodiny denně.

Respondenty nejvíce navštěvovanou sociální sítí je Facebook. Což potvrzuje informace uvedené v teoretické části. V rámci výzkumu se potvrdilo i moje tvrzení o tom, že jsou na Facebooku registrovaní uživatelé mladší 13 let. Facebook používají i žáci ve věku 12 let. Zajímavé by bylo zjištění, zda si profil na Facebooku založili respondenti sami, nebo jim jej založili rodiče.

Nejčastěji uváděným důvodem proč se respondenti přihlásili na sociální sítě je komunikace s přáteli, zábava a poznávání kamarádů. K těmto účelům i sociální sítě slouží. Motivace k užívání sociálních sítí se mezi pohlavími nemění. Chlapci i dívky uvádějí důvod jejich přihlášení na sociální síť komunikaci s kamarádkami a zábavu. Dívky na druhém místě ještě uvádějí poznávání kamarádů. Dalšími uváděnými důvody jsou získávání informací a sdílení dat. Kromě komunikace s kamarády, respondenti sledují mediální soubory a hrají hry. Dívky si místo hraní her vytvářejí a prohlížejí fotoalba.

Dále bylo zjištěno, že žáci 2. stupně ZŠ, používající sociální sítě, mají průměrně 8 hodin volného času denně. Na sociálních sítích tráví respondenti nejvíce volného času týdně. Spoustu času také věnují setkání s kamarády a sledování televize. Nejméně volného času v týdnu věnují kultuře, rodině, domácím pracím, koníčkům a sportovním aktivitám. Žáci, kteří nepoužívají sociální sítě, mají téměř stejný počet hodin volného času za den. Nejvíce volného času tráví u počítače a sledováním televize. Sportu a kamarádům věnují více času než respondenti používající sociální sítě. Můžeme tedy konstatovat, že čas trávený na sociálních sítích je na úkor času věnovanému např. sportovním aktivitám a kamarádům.

Nejčastěji uváděným důvodem, proč žáci 2. stupně ZŠ Bednářova nepoužívají sociální sítě, je nezájem o sociální sítě, některým dětem je dokonce zakazují rodiče. Z celkového počtu pěti žáků nepoužívajících sociální sítě, jeden z nich uvažuje o zřízení účtu na sociální síti. Jeden žák se cítí být znevýhodněn oproti kamarádům, kteří sociální sítě používají.

Žáci 2. stupně ZŠ Bednářova nejvíce upřednostňují osobní komunikaci, následně komunikaci prostřednictvím programů Skype, ICQ, QIP, Meebo, psaní SMS a volání telefonem.

Z provedeného výzkumu vyplynulo, že respondenti vědí, že jim na sociálních sítích může hrozit nějaké nebezpečí. Nejčastěji uváděli zneužití pedofilem a zneužití osobních údajů. Velmi málo žáků uvedlo kyberšikanu a závislost na sociálních sítích. Dva žáci si dokonce myslí, že jim na sociálních sítích žádné riziko nehrozí.

Většina žáků si myslí, že člověk může být závislý na sociálních sítích. Za projevy této závislosti nejčastěji považují např. nutnost trávit veškerý volný čas na sociálních sítích. Za daleko v menší míře zmiňované projevy považují omezování školní docházky, omezování volnočasových aktivit a agresivitu. Pouze jeden žák nevěděl, jak se závislost na sociálních sítích projevuje.

Překvapivé bylo zjištění, že 21 respondentů si myslí, že jsou závislí na sociálních sítích. To dokazuje, že mladí lidé se skutečně stávají závislými na sociálních sítích. Vhodné by bylo předložit těmto respondentům dotazník nebo test ke zjištění zda opravdu vykazují znaky závislosti na sociálních sítích. Zjistili bychom, kolik z nich je opravdu závislých na sociálních sítích.

V rámci tohoto výzkumu se mi podařilo získat potřebná data k zodpovězení výzkumných otázek. Kvantitativní metoda a sběr dat prostřednictvím dotazníkového šetření byly pro tento výzkum zcela vyhovující. Téměř všechny otázky byly pro respondenty srozumitelné. Problematické otázky byly otázky č. 6, 7, 12, a 13, kdy měli žáci vyčíslit v hodinách, kolik mají volného času průměrně za den a kolik hodin tráví týdně jednotlivými volnočasovými aktivitami.

Pokud bych někdy prováděla podobný výzkum, určitě bych nevynechala provedení předvýzkumu. Tuto fázi výzkumu jsem z časových důvodů vypustila. Otázky jsem pouze konzultovala s učitelkou ZŠ Hanou Krnovskou, která má zkušenosti s vytvářením testů pro žáky 2. stupně na ZŠ Bednářova.

4.6 Závěr výzkumu

Cílem výzkumu provedeného v rámci zpracování bakalářské práce na téma „Negativní vliv sociálních sítí na žáky 2. stupně ZŠ“, bylo zodpovězení výzkumných otázek.

Otázka č. 1: Jak se liší míra užívání sociálních sítí u žáků 2. stupně ZŠ dle pohlaví?

Z odpovědí vyplynulo, že 93 % respondentů používá sociální sítě. Pouze 7 % respondentů sociální sítě nepoužívá. Více používají sociální sítě dívky 97 % než chlapci 88 % (tabulka č. 3).

Více dívek než chlapců navštěvuje sociální sítě denně a týdně. Více chlapců než dívek navštěvují sociální sítě měsíčně. Průměrně tráví chlapci na sociálních sítích více hodin než dívky. Data jsou prezentována v tabulce č. 4.

Otázka č. 2: Jaká je motivace k užívání sociálních sítí u žáků 2. stupně ZŠ?

Nejčastěji uváděným důvodem, proč se žáci 2. stupně přihlásili na sociální sítě je komunikace s přáteli, následně zábava a poznávání kamarádů (tabulka č. 6).

Otázka č. 3: Jak se liší motivace k užívání sociálních sítí u žáků 2. stupně ZŠ dle pohlaví?

Z odpovědí vyplynulo, že je pro chlapce motivací k užívání sociálních sítí komunikace s přáteli a zábava. U dívek je také komunikace s přáteli a zábava motivací k užívání sociálních sítí. U dívek se ve velkém poměru ještě vyskytuje poznávání kamarádů. Data zobrazena v tabulce č. 6.

Otázka č. 4: Jaké je zastoupení užívání sociálních sítí ve volnočasových aktivitách žáků 2. Stupně ZŠ?

Ze zjištěných dat vyplynulo, že respondenti tráví používáním sociálních sítí více času než jednotlivými volnočasovými aktivitami. Nejméně času věnují kultuře, rodině a domácím pracím (tabulka č. 9).

Závěr

V posledních letech stoupá počet uživatelů internetové sítě. Internet se stává nezbytnou součástí života lidí. S růstem uživatelů internetové sítě rostly i nároky na rozšíření komunikace mezi lidmi a vznikly tak sociální sítě, které se v poledních letech staly celosvětovým fenoménem, zejména mladé generace.

Sociální sítě svým registrovaným uživatelům umožňují vytvářet osobní či firemní profil, vzájemně spolu komunikovat, sdílet informace, fotografie a videa, diskutovat o vybraných tématech. Mezi nejnámější a nejoblíbenější zahraniční sociální sítě patří Facebook a Twitter. V Česku jsou nejvíce navštěvované sociální sítě Líbímseti, Spolužáci a Lidé.

V dnešní době používají sociální sítě už děti na základní škole. Děti a jejich rodiče si však často neuvědomují rizika spojená s používáním sociálních sítí. Děti uvádějí na sociálních sítích své osobní údaje, osobní fotografie a navazují kontakty s cizími lidmi. Někteří rodiče nevědí, že jejich děti mají zřízený účet na sociálních sítích, jiní samy svým dětem účet na sociálních sítích zřídí.

Z výzkumu provedeného v rámci zpracování mé bakalářské práce jsem zjistila, že většina žáků 2. stupně základní školy používá sociální sítě. Z výzkumu dále vyplynulo, že i mezi žáky 2. stupně základní školy je nejčastěji používanou sociální sítí Facebook. Překvapivé bylo zjištění, že Facebook používají i žáci ve věku 12 let, byť je přístupný od 13 let. Nejčastějším důvodem proč žáci 2. stupně základní školy používají sociální sítě je komunikace s přáteli a zábava. Nepříjemné bylo zjištění, že žáci 2. stupně tráví většinu svého volného času na sociálních sítích, což je na úkor jiných volnočasových aktivit jako např. kultura, rodina, sport, vzdělávání se atd.

Téměř jedna třetina oslovených žáků si myslí, že jsou závislí na sociálních sítích. Což potvrzuje výsledky mezinárodních výzkumu, který jsem popsala v teoretické část v podkapitole o závislosti na sociálních sítích. Velmi by mě zajímalo, zda tyto děti opravdu vykazují znaky závislosti. Doporučuji u těchto dětí provést další dotazníkové šetření či test, jehož prostřednictvím se zjistí, zda se u žáků vyskytují znaky závislosti na sociálních sítích.

Z provedeného výzkumu také vyplynulo, že děti vědí, že jim na sociálních sítích hrozí zneužití pedofilem a zneužití informací. Velmi málo z nich uvádí kyberšikanu a závislost na sociálních sítích.

Používání sociálních sítí může dětem způsobit zdravotní problémy (vadné držení

těla, obezita, zhoršení zraku), psychické problémy (stres, deprese v důsledku kyberšikany, emoční problémy) a sociální problémy (komunikace, mezilidské vztahy, omezování koníčků a školní docházky). Dlouhodobé a časté trávení času na sociálních sítích může vést až k závislosti na sociálních sítích. Z toho důvodu by měly být děti na sociálních sítích opatrní. Je důležité, aby dodržovaly zásady bezpečného užívání internetu. V tom by je měli podporovat zejména rodiče. Preventivní opatření by měla provádět i škola. Je důležité děti informovat o možných rizicích, se kterými se mohou na sociálních sítích potkat. Dále je důležité, aby efektivně trávily volný čas. Rodiče by se měli podílet na organizaci volného času svých dětí.

Bezpečným užíváním sociálních sítí a internetu se v ČR zabývá několik projektů a institucí, které spolupracují se školami a policií. Volným časem, prevencí a výchovou v rizikovém prostředí se zabývá sociální pedagogika.

Prostřednictvím své bakalářské práce jsme se snažila ukázat, že sociální sítě mají kromě svých pozitivních stránek i stránky negativní, které mají největší dopad na mladou generaci.

Resumé

Bakalářská práce na téma „Negativní vliv sociálních sítí na žáky 2. stupně základní školy“ je rozdělena na část teoretickou a praktickou. Teoretická část obsahuje 3 kapitoly, které jsou následovně rozčleněny na podkapitoly.

V první kapitole jsou charakterizovány sociální sítě včetně jejich historie. Dále jsou popsány nejvíce navštěvované a užívateli nejvíce oblíbené zahraniční a české sociální sítě Facebook, Twitter, Lidé, Spolužáci a Libimseti. U jednotlivých sociálních sítí jsou uvedeny základní informace a zaměření sociální sítě. Dále jsem se snažila uvést i statistiky o užívatelích sociálních sítí.

Druhá kapitola je zaměřena na rizika spojená s užíváním sociálních sítí. Jsou v ní popsána, zdravotní, psychická a sociální rizika. Poslední podkapitola je věnována závislosti na sociálních sítích, která se v současné době vyskytuje již u mladé generace.

Opatřeními proti negativním vlivům sociálních sítí se zabývá kapitola třetí. Je zde popsána prevence včetně jejího členění. V současné době se bezpečným užíváním internetu zabývá několik institucí a je této problematice věnována spousta projektů. Nejznámější projekty v České republice jsou uvedeny v druhé podkapitole. Nejsou opomenuty také zásady bezpečného používání internetu určené jak pro rodiče, tak pro děti. Poslední podkapitola je zaměřena na volný čas a jeho efektivní využití.

Praktická část obsazuje výzkum, který byl prováděn na základní škole Bednářova v Brně. Využito bylo kvantitativní metody. Ke sběru dat byla použita metoda dotazníku. Dotazník byl složen z 18nácti otázek, které byly převážně uzavřené. Dotazníky byly rozdány mezi žáky 2. stupně základní školy. Pomocí dotazníku jsem získala potřebné informace k zodpovězení výzkumných otázek, které se týkaly míry užívání sociálních sítí žáky 2. stupně základní školy a motivace žáků k užívání sociálních sítí.

Anotace

Má bakalářská práce se zabývá negativními vlivy sociálních sítí u žáků 2. stupně základní školy. Práce se skládá z teoretické a praktické části.

Teoretická část popisuje nejnavštěvovanější zahraniční a české sociální sítě. Zabývá se zdravotními, psychickými, sociálními riziky spojenými s užíváním sociálních sítí a závislostí na sociálních sítích. Poslední kapitola teoretické části je zaměřena na prevenci, na projekty zabývající se bezpečným internetem, na zásady bezpečného používání internetu a efektivní využití volného času. Praktická část je zaměřena na zjištění do jaké míry používají žáci 2. stupně základní školy Bednářova v Brně sociální sítě a jaká je motivace k používání sociálních sítí.

Klíčová slova

Internet, sociální síť, závislost, prevence, volný čas, Facebook, negativní rizika.

Annotation

My bachelor thesis is focused on the negative effects of social networks on students second primary school. The texts consists of theoretical and practical parts.

The theoretical part describes the most visited Czech and foreign social network. It deals with medical, psychological, social risks associated with the use of social networks and addiction on social networks. The last chapter of the theoretical part is focused on preventing and the projects dealing with safe Internet, principles of safe Internet use and effective use of leisure time. The practical part is focused on finding the extent to which students are using the social networks on the secondary school in Brno and what is the motivation to use social networks.

Keywords

Internet, social network, addiction, prevention, leisure time, Facebook, negativ risk.

Seznam zdrojů

Monografie

BUREŠ, Lubomír. *Internetové sociální sítě, pohled na jejich využívání především žáky ZŠ a s tím spojená případná rizika*. Diplomová práce. Brno, 2010, s. 19.

EMMEROVÁ, Ingrid. *Prevencai sociálnopatologických javov v školskom prostredí*. 1. vyd. Banská Bystrica, Univerzita Mateja Bela, Bratia Sabovci, 2009, 129 s. ISBN 978-80-8083-440-1.

HOFBAUER, Břetislav. *Děti, mládež a volný čas*. 1. vyd. Praha: Portál, 2004, 176 s. ISBN 80-7178-927-5.

JIRÁK, Jan., KÖPPLOVÁ, Barbara. *Média a společnost*. 1. vyd. Praha: Portál, 2003, 207 s. ISBN 80-7178-697-7.

KOPECKÝ, Kamil. *Kybergrooming - nebezpečí kyberprostoru*. (Studie). Olomouc: Net University, 2010, 16 s. ISBN 978-80-254-7573-7

KOPECKÝ, Kamil. KREJČÍ, Veronika. *Rizika internetové komunikace*. 1. vyd. Olomouc: NET UNIVERSITY, 2010, 34 s. ISBN 978-80-254-7866-0.

KRAUS, Blahoslav. *Základy sociální pedagogiky*. 1. vyd. Praha: Portál, 2008, 216s. ISBN 978-80-7367-383-3.

KRAUS, Blahoslav., SÝKORA, Petr. *Sociální pedagogika I*. Brno: Institut mezioborových studií, 2009. 63 s.

MÜHLPACHR, Pavel. *Sociopatologie*. 1.vyd. Brno: Masarykova Univerzita, 2008, 194 s. ISBN 978-80-210-4550-7.

NEŠPOR, Karel. *Jak přežít počítač*. 1. vyd. Kralice na Hané: Computer Média, 2011, 112 s. ISBN 978-80-7402-069-8.

PÁVKOVÁ, Jiřina, a kol. *Pedagogika volného času: teorie, praxe a perspektivy mimoškolní výchovy a zařízení volného času*. 1. vyd. Praha: Portál, 1999, 232 s. ISBN 80-7178-295-5.

POSPÍŠIL, Jan., ZÁVODNÁ, Lucie, Sára. *Mediální výchova*. 1. vyd. Kralice na Hané: Computer Média, 2009, 88 s. ISBN 978-80-7402-022-3.

ROGERS, Vanesa. *Kyberšika: pracovní materiály pro učitele a žáky i studenty*. [Přel. Vágner, Ondřej.]. 1. vyd. Praha: Portál, 2011, 104 s. ISBN 978-80-7367-984-2.

RYBKA, Michal., MALÝ, Ondřej. *Jak komunikovat elektronicky*. 1. vyd. Praha: Grada, 2002, 92 s. ISBN 80-247-0208-8.

ŠMAHEL, David. *Psychologie a internet: Děti dospělými, dospělí dětmi*. 1. vyd. Praha: Triton, 2003, 158 s. ISBN 80-7254-360-1.

VYBÍRAL, Zdeněk. *Psychologie komunikace*. 1. vyd. Praha: Portál, 2005, 320 s. ISBN 80-7178-998-4.

Časopisy

HAPKOVÁ, Ingrid. *Vybrané aspekty tzv. komunikačních závislostí a ich prevencia*. Sociální prevencia, 2010, číslo 1, s. 23.

KLUMPNEROVÁ, Lenka. *Volný čas jako prevence sociálněpatologických jevů*. Prevence, ročník 8, číslo 5, s. 4-5.

NEŠPOR, Karel, CSÉMY, Ladislav. *Zdravotní rizika počítačových her a videoher*. Česká a slovenská psychiatrie 2007; 103, číslo 5, s. 246-250.

VAŇKÁTOVÁ, Eva. *Kiberšikanovanie ako jedno z rizík elektronickej komunikácie*. Sociální prevencia, 2010, číslo 1, s. 7.

Elektronické zdroje

<http://owebu.blogger.cz/Internet/Socialni-site-1-dil> [dostupné 8. 3. 2012].

<http://socialwebmark.blogspot.com/2011/09/historie-socialnich-siti.html> [dostupné 8. 3. 2012].

<http://www.portiscio.net/demografie-socialnich-siti> [dostupné 28. 3. 2012].

<http://www.internetprovsechny.cz/socialni-sit-dobry-sluha-zly-pan/> [dostupné 8. 3. 2012].

<http://linkuj.libimseti.cz/> [dostupné 8. 3. 2012].

http://1.im.cz/r2/onas/socio/cz/lide_cz/lide.cz.pdf?2010-01-27 / [dostupné 30. 3. 2012].

<http://onas.seznam.cz/cz/lide-cz.html> [dostupné 8. 3. 2012].

<http://onas.seznam.cz/cz/spoluzaci-cz.html> [dostupné 31. 3. 2012].

<http://www.euractiv.cz/bezpecnost-a-spravedlnost0/clanek/socialni-site-ohrozujimi-ladez-rika-eu-007067> [dostupné 14. 3. 2012].

<http://www.policie.cz/clanek/vite-co-je-kybersikana.aspx> [dostupné 15. 3. 2012].

<http://www.e-bezpeci.cz/index.php/temata/dali-rizika/355-zdravotni-a-psychicke-nasledky-kyberikany-mez-dtmi-a-dospivajici-mladei> [dostupné 15. 3. 2012].

<http://prvok.upol.cz/index.php/vyzkum> [dostupné 31. 3. 2012].

<http://prvok.upol.cz/index.php/vyzkum/34-nktere-z-vysledk-vyzkumu-zameneho-na-nebezpene-komunikani-jevy-v-prostedu-internetu> [dostupné 31. 3. 2012].

<http://www.e-bezpeci.cz/index.php/temata/kybergrooming/125-42> [dostupné 31. 3. 2012].

<http://poradna.adiktologie.cz/article/zavislost-na-internetu/jak-se-zavislost-na-internetu-definuje/> [dostupné 15. 3. 2012].

http://zpravy.idnes.cz/co-dela-dite-na-internetu-ceske-rodice-to-prilis-nejzajima-nemaji-ani-obavy-1q7-/domaci.aspx?c=A100617_134212_krimi_js [dostupné 15. 3. 2012].

<http://www.mvcr.cz/clanek/prevence-519728.aspx?q=Y2hudW09Ng%3d%3d> [dostupné 15. 3. 2012].

<http://www.saferinternet.cz/o-nas> [dostupné 15. 3. 2012].

<http://cms.e-bezpeci.cz/content/view/15/60/lang,czech/> [dostupné 15. 3. 2012].

<http://www.bkb.cz/> [dostupné 15. 3. 2012].

<http://www.seznamsebezpecne.cz/o-projektu> [dostupné 15. 3. 2012].

http://www.internethotline.cz/data/cj_letak_Internet_Hotline.pdf [dostupné 27. 3. 2012].

<http://www.seznamsebezpecne.cz/desatero-bezpecneho-internetu> [dostupné 15.3. 2012].

<http://userfiles.nidm.cz/file/KPZ/KA1-vyzkumy/zz-hodnotove-orientace-deti-ve-veku-6-15let.pdf> [dostupné 27. 3. 2012].

Seznam obrázků a grafů

Obrázky

Obr. 1 Grafické zobrazení sociální sítě

Grafy

Graf č. 1 Zkušenost žáka s kyberšikanou

Graf č. 2 S kým tráví volný čas ve všední den, děti 6-9 let

Graf č. 3 Čas trávený na internetu ve všední den v souvislosti s věkem

Graf č. 4 Důvody, proč nenavštěvuje kroužky, v souvislosti s věkem

Graf č. 5 Počet respondentů dle pohlaví v procentech.

Graf č. 6 Počet respondentů dle věku v procentech.

Graf č. 7 Jsi uživatelem sociálních sítí? Dle pohlaví v procentech.

Graf č. 8 Jak často využíváš sociální sítě? Dle pohlaví v procentech.

Graf č. 9 Jak často využíváš sociální sítě? Dle pohlaví v hodinách.

Graf č. 10 Jaké sociální sítě navštěvuješ a jak často? V procentech.

Graf č. 11 Z jakého důvodu ses přihlásil/a na sociální sítě? Dle pohlaví.

Graf č. 12 Jak většinou trávíš čas na sociálních sítích? Dle pohlaví.

Graf č. 13 Kolik volného času máš průměrně denně? Dle pohlaví.

Graf č. 14 Kolik času trávíš týdně jednotlivými volnočasovými aktivitami? Dle pohlaví.

Graf č. 15 Proč nepoužíváš sociální sítě? Dle pohlaví.

Graf č. 16 Uvažuješ do budoucna o účtu na sociální sítí? Dle pohlaví.

Graf č. 17 Cítíš se znevýhodněn/a oproti kamarádům, kteří sociální sítě používají? Dle pohlaví.

Graf č. 18 Jak trávíš svůj čas na počítači? Dle pohlaví.

Graf č. 19 Kolik hodin volného času máš průměrně denně? Dle pohlaví.

Graf č. 20 Kolik času trávíš týdně jednotlivými volnočasovými aktivitami? Dle pohlaví.

Graf č. 21 Jaký druh komunikace upřednostňuješ? Dle pohlaví.

Graf č. 22 Víš, jaké nebezpečí může hrozit uživatelům sociálních sítí? Dle pohlaví.

Graf č. 23 Myslíš, že může být člověk závislý na sociálních sítích? Dle pohlaví.

Graf č. 24 Jak si myslíš, že se projevuje závislost na sociálních sítích? Dle pohlaví.

Graf č. 25 Myslíš, že jsi závislý/á nebo jsi byl/a na sociálních sítích?

Seznam tabulek

Tabulka č. 1 Počet respondentů dle pohlaví.

Tabulka č. 2 Počet respondentů dle věku.

Tabulka č. 3 Jsi uživatelem sociálních sítí?

Tabulka č. 4 Jak často využíváš sociální sítě?

Tabulka č. 5 Jaké sociální sítě navštěvuješ a jak často?

Tabulka č. 6 Z jakého důvodu ses přihlásil/a na sociální sítě?

Tabulka č. 7 Jak většinou trávíš čas na sociálních sítích?

Tabulka č. 8 Kolik volného času máš průměrně denně?

Tabulka č. 9 Kolik času trávíš týdně jednotlivými volnočasovými aktivitami?

Tabulka č. 10 Proč nepoužíváš sociální sítě?

Tabulka č. 11 Uvažuješ do budoucna o účtu na sociální sítí?

Tabulka č. 12 Cítíš se znevýhodněn/a oproti kamarádům, kteří sociální sítě používají?

Tabulka č. 13 Jak trávíš svůj čas na počítači?

Tabulka č. 14 Kolik hodin volného času máš průměrně denně?

Tabulka č. 15 Kolik času trávíš týdně jednotlivými volnočasovými aktivitami?

Tabulka č. 16 Jaký druh komunikace upřednostňuješ?

Tabulka č. 17 Víš, jaké nebezpečí může hrozit uživatelům sociálních sítí?

Tabulka č. 18 Myslíš, že může být člověk závislý na sociálních sítích?

Tabulka č. 19 Jak si myslíš, že se projevuje závislost na sociálních sítích?

Tabulka č. 20 Myslíš, že jsi závislý/á nebo jsi byl/a na sociálních sítích?

Seznam příloh

Příloha č. 1 Test závislosti na internetu

Příloha č. 2 Dotazník

Příloha č. 1 Test závislosti na internetu⁶⁸

- Nejste-li zrovna on-line, přemýšlíte, co budete dělat příště, až budete?
- Je internet ve vašem hodnotovém žebříčku na jednom z prvních třech míst?
- Zhorší se vám nálada po tom, co se musíte odpojit od internetu?
- Zdá se vám, že se hůř soustředíte, nejste-li on-line?
- Zdá se vám po odpojení od internetu svět značně neskutečný?
- Trávíte na internetu stále více času, abyste dosáhl toho, co chcete?
- Máte nepříjemné psychické či fyzické pocity p tom, co se odpojíte?
- Chtěli jste snížit čas, který trávíte on-line, ale nepodařilo se to?
- Přes nějaké problémy, které jste měl kvůli používání internetu, jste on-line v nezmenšené míře?
- Omezil jste kvůli internetu nějaké své zájmy – sportovní, kulturní, rekreační?
- Měl jste kvůli internetu potíže s vykonáváním svých pracovních, rodinných či školních povinností?
- Myslíte, že se kvůli internetu vídáte méně s přáteli?

⁶⁸ ŠMAHEL, David. *Psychologie a internet: Děti dospělými, dospělí dětmi*. 1. vyd. Praha: Triton, 2003, s. 144-145.

Příloha č. 2 Dotazník⁶⁹

DOTAZNÍK

Děvčata a chlapci,

jmenuji se Jana Führerová a ráda bych Vás poprosila o vyplnění následujícího dotazníku, který slouží k získání údajů pro mou bakalářskou práci na téma Negativní vliv sociálních sítí na žáky 2. stupně základní školy. Studuji obor Sociální pedagogika na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně. Cílem dotazníku je zjistit jaké je zastoupení užívání sociálních sítí ve volnočasových aktivitách žáků 2. stupně ZŠ a co je motivuje k užívání sociálních sítí. Dotazník je anonymní.

Děkuji Vám za jeho vyplnění.

Zvolenou odpověď označ křížkem.

Pohlaví:

Dívka

Chlapec

Věk.....

Třída:

1. Jsi uživatelem sociálních sítí?

Ano

Ne

V případě, že jsi odpověděl/a „ano“, pokračuj otázkou č. 2. Pokud jsi odpověděl/a „ne“, přejdi na otázku č. 7.

2. Jak často využíváš sociální sítě?

Kdykoliv je příležitost

Denně

Jen několikrát týdně

Jen několikrát měsíčně

⁶⁹ Dotazník byl pro žáky 2. Stupně základní školy Bednářova napsán písmem Arial Unicode MS velikostí 11.

3. Jaké sociální sítě navštěvuješ a jak často? *Můžeš uvést více možností.*

	Velmi často	Často	Vůbec
Facebook	☐	☐	☐
Twitter	☐	☐	☐
You Tube	☐	☐	☐
Lidé	☐	☐	☐
Spolužáci	☐	☐	☐
MySpac	☐	☐	☐
Líbím se ti	☐	☐	☐
Netlog	☐	☐	☐
Badoo	☐	☐	☐
Jiné.....	☐	☐	☐

4. Z jakého důvodu jsi se přihlásil/a na sociální sítě? *Můžeš zaškrtnout více odpovědí.*

- Zábava
- Komunikace s přáteli
- Získávání informací
- Sdílení dat
- Poznávání kamarádů
- Jiné Jaké?.....

5. Jak většinou trávíš čas na sociálních sítích? *Uved' max. tři nejčastější důvody.*

- Komunikování s kamarády
- Navazování kontaktů s novými lidmi
- Získávání informací, zajímavostí
- Hraní her
- Vytvářením a prohlížením fotoalb
- Sledování mediálních souborů (videa, hudba)
- Nudím se
- Jiné Jaké?.....

6. Kolik času trávíš týdně jednotlivými volnočasovými aktivitami?

Uváděj celkový počet hodin za týden (7 dní).

Volnočasové aktivity	Počet hodin
PC – sociální sítě	
PC– ostatní (hledání informací, úkoly, zábava)	
Hobby, koníček (zpěv, hudba, malování apod.)	
Sport (fitcentrum, plavání, fotbal, hokej apod.)	
Kultura (kino, divadlo, koncerty, výstavy)	
Četba (knihy, časopisy)	
Domácí práce (úklid, práce na zahradě apod.)	
Setkávání se s kamarády	
Rodinné akce, setkání	
Sledování televize	
Vzdělávání se	
Jiné:.....	

Nyní přejdi na otázky 13 a 14.

Otázky pro studenty, kteří nejsou uživateli sociálních sítí:

7. Proč nepoužíváš sociální sítě? Můžeš zaškrtnout více odpovědí.

- Nevím, jak je používat
- Nezajímají mě
- Nechci sdílet své osobní informace s ostatními
- Nemám na jejich používání čas
- Nevím
- Jiné Proč?

8. Uvažuješ do budoucna o účtu na soc. síti?

- Ano
- Ne
- Nevím

9. Cítíš se znevýhodněn (nemáš přehled o událostech, novinkách sdílených na sociálních sítích) oproti kamarádům, kteří sociální sítě používají?

- Ano
- Ne

10. Jaký druh komunikace preferuješ? *Můžeš zaškrtnout více odpovědí.*

- Osobní setkání
- Volání telefonem
- Psaní SMS, MMS
- E-mail
- Komunikační programy (skype, ICQ, QIP, Meebo)
- Jiný Jaký?.....

11. Jak trávíš svůj volný čas na počítači? *Můžeš zaškrtnout více odpovědí.*

- Hrají hry
- Dělán věci do školy
- Programuji
- Spravuji svůj web, blog
- Počítám zprávy, novinky, informace
- Sleduji videa, filmy
- Poslouchám hudbu
- Pouštím si výukové programy
- Jiné Jaké?

12. Kolik času trávíš týdně jednotlivými volnočasovými aktivitami?

Uváděj celkový počet hodin za týden (7 dní).

Volnočasové aktivity	Počet hodin/týden
PC (hledání informací, úkoly, zábava)	
Hobby, koníček (zpěv, hudba, malování apod.)	
Sport (fitcentrum, plavání, fotbal, hokej apod.)	
Kultura (kino, divadlo, koncerty, výstavy)	
Četba (knihy, časopisy)	
Domácí práce (úklid, práce na zahradě apod.)	
Setkávání se s kamarády	
Rodinné akce, setkání	
Sledování televize	
Vzdělávání se	
Jiné:	

Otázky společné pro všechny:

13. Jaké nebezpečí může hrozit uživatelům sociálních sítí?

.....

.....

.....

14. Myslíš, že může být člověk závislý na sociálních sítích?

Ano

Ne

